

Dynamics in Social Sciences and Humanities

Formerly: Oltu Journal of Faculty of Humanities and Social Sciences

Official Journal of Atatürk University Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences

Volume 5 • Issue 2 • September 2024

EISSN 2980-0501

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh>

Dynamics in Social Sciences and Humanities

Editors/ Editörler

Cavit Yeşilyurt

Department of Econometrics, Atatürk University, Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey
Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, Erzurum, Türkiye

Hüseyin Yılmaz

Department of Business Administration, Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Tokat, Turkey
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Tokat, Türkiye

Associate Editors/ Yardımcı Editörler

Esra Karakuş Umar

Department of Social Service, Atatürk University, Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey
Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Erzurum, Türkiye

Fatih Sobacı

Department of Finance Banking and Insurance, Gazi Osman Paşa University, Niksar Vocational School, Tokat, Turkey
Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Niksar Meslek Yüksekokulu, Maliye Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Tokat, Türkiye

İrfan Ersin

İstanbul Medipol University, İstanbul, Turkey
İstanbul, Türkiye
İstanbul Medipol Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü

Zeynep Başerler Berber

Department of Social Service, Atatürk University, Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey
Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Erzurum, Türkiye

Foreign Language Editors

Yabancı Dil Editörleri

Melike PAK

Department of Social Service, Atatürk University, Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey

Abdullah Yiğit Güngör

Department of Business Administration, Atatürk University, Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey

Editorial Board/ Yayın Kurulu

Muhsin HALİS

Department of Management and Organization, Kocaeli University, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Kocaeli, Turkey
Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Kocaeli, Türkiye

Mustafa Cahit UNGAN

Department of Business Administration, Sakarya University, Faculty of Business Administration, Sakarya, Turkey
Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Sakarya, Türkiye

Güven DELİCE

Department of Banking, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık Bölümü, Sivas, Türkiye

Mehmet Ali ALAN

Department of Management Information Systems, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, Sivas, Türkiye

Ötügen SENER

Department of Management Information Systems, Kafkas University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Kars, Turkey
Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, Kars, Türkiye

Sebahattin YILDIZ

Department of Business Administration, Kafkas University, Faculty of Business Administration and Management, Kars, Turkey
Kafkas Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Fakültesi, İşletme Bölümü, Kars, Türkiye

Hasan TAĞRAF

Department of International Trade And Logistics, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics And Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Sivas, Türkiye

İbrahim SUBAŞI

Department of Labor And Social Security Law, Istanbul Medeniyet University, Faculty of Law, Istanbul, Turkey
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Dynamics in Social Sciences and Humanities

Nazım ÖZTÜRK

Department of Finance, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Sivas, Türkiye

Mehpare TİMOR

Department of Business Administration, Istanbul University, School of Business, Istanbul, Turkey
İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, İstanbul, Türkiye

Mehmet Sadık ÖNCÜL

Department of Finance, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Sivas, Türkiye

Fatih ERTUGAY

Department of Political Science and Public Administration, Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas, Turkey
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Sivas, Türkiye

Abdulkadir ŞENKAL

Department of Labor Economics and Industrial Relations, Kocaeli University, Faculty of Economics And Administrative Sciences, Kocaeli, Turkey
Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Kocaeli, Türkiye

Mahmut HIZIROĞLU

Department of Business Administration, Istanbul University, Faculty of Economics, Istanbul, Turkey
İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümü, İstanbul, Türkiye

Erkan ÖZTÜRK

Department of Business Administration, Kırklareli University, Faculty of Economics And Administrative Sciences, Kırklareli, Turkey
Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Kırklareli, Türkiye

Süleyman UYAR

Department of Business Administration, Alanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Economics And Administrative Sciences, Antalya, Turkey
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Antalya, Türkiye

Sayım YORĞUN

Department of Labor Economics Industrial Relations, Istanbul University, Faculty of Economics, Istanbul, Turkey
İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi Endüstri İlişkileri Bölümü, İstanbul, Türkiye

Saime ÖNCE

Department of Business Administration, Anadolu University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Eskişehir, Turkey
Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Eskişehir, Türkiye

Aslan GÜLCÜ

Department of Computer and Instructional Technology Education, Atatürk University, Faculty of Kazım Karabekir Education, Erzurum, Turkey
Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Erzurum, Türkiye

Fatih Coşkun ERTAŞ

Department of Accounting and Finance, Atatürk University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Erzurum, Turkey
Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Bölümü, Erzurum, Türkiye

Fatih SAVAŞAN

Department of Finance, Sakarya University, Faculty of Political Sciences, Sakarya, Turkey
Sakarya Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Maliye Bölümü, Sakarya, Türkiye

Hakkı AKTAŞ

Department of Organizational Behavior, Istanbul University, Faculty of Business, Istanbul, Turkey
İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Örgütsel Davranış Bölümü, İstanbul, Türkiye

M. Fedai ÇAVUŞ

Department of Information Management Systems, Osmaniye Korkut Ata University, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Osmaniye, Turkey
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bilgi Yönetim Sistemleri Bölümü, Osmaniye, Türkiye

Sema POLATCI

Department of Business Administration, Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Tokat, Turkey
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Tokat, Türkiye

Soner TASLAK

Department of Management and Organization, Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Muğla, Turkey
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Muğla, Türkiye

Ramazan KURTOĞLU

Department of Business Administration, Yozgat Bozok University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Yozgat, Turkey
Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Yozgat, Türkiye

Dynamics in Social Sciences and Humanities

AIMS AND SCOPE

Dynamics in Social Sciences and Humanities is an international, scientific, open access, online-only periodical published in accordance with independent, unbiased, and double-blinded peer-review principles. The journal is official publication of the Ataturk University Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences and published two times on March and September. The publication languages of the journal are Turkish and English both.

Dynamics in Social Sciences and Humanities aims to contribute to the literature by publishing research articles, reviews, and book reviews on Banking and Insurance, Econometrics, Finance, Public Relations, Economic Thought, History of Economics, Communication Management, Finance, Microeconomics, Accounting, Quantitative Decision Methods, Organization, Psychology, Marketing, Advertising, Social Work, Social Policy, Social Psychology, Tourism, International Economics, International Relations, International Trade, Applied Psychology, Production Management, Management Information Systems, Management and Strategy, Educational Sciences.

The target audience of the journal includes specialists, researchers and professionals who working and interested in the fields of Humanities and Social Sciences.

The editorial and publication processes of the journal are shaped in accordance with the guidelines of the International Council of Medical Journal Editors (ICMJE), the World Association of Medical Editors (WAME), the Council of Science Editors (CSE), the Committee on Publication Ethics (COPE), the European Association of Science Editors (EASE), and National Information Standards Organization (NISO). The journal conforms to the Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing (doaj.org/bestpractice).

Indexing

Dynamics in Social Sciences and Humanities is covered in the following indexing database;

- EBCSO
- DOAJ
- ERIH PLUS

Disclaimer

Statements or opinions expressed in the manuscripts published in the journal reflect the views of the author(s) and not the opinions of the editors, editorial board, and/or publisher; the editors, editorial board, and publisher disclaim any responsibility or liability for such materials.

Open Access Statement

Dynamics in Social Sciences and Humanities is an open access publication, and the journal's publication model is based on Budapest Access Initiative (BOAI) declaration. All published content is available online, free of charge at <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh>. The journal's content is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial (CC BY-NC) 4.0 International License which permits third parties to share and adapt the content for non-commercial purposes by giving the appropriate credit to the original work.

You can find the current version of the Instructions to Authors at <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh>

Editors: Cavit Yeşilyurt, Hüseyin Yılmaz

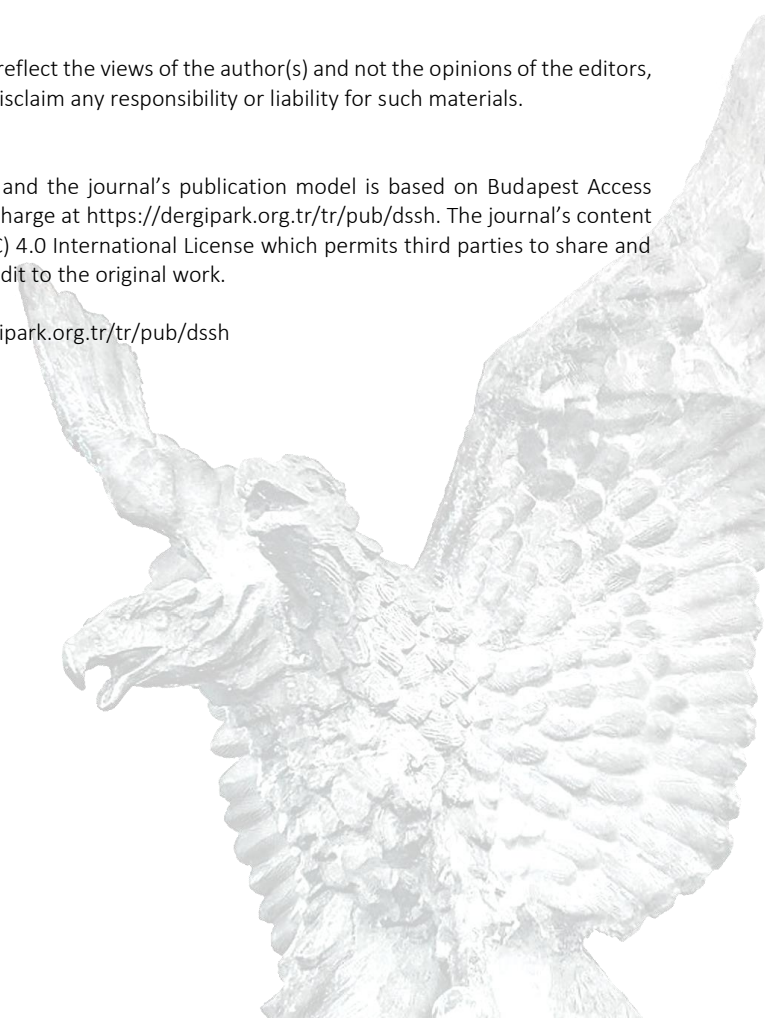
Address: Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Tokat, Turkey

E-mail: cavityesilyurt@atauni.edu.tr; huseyin.yilmaz@gop.edu.tr

Publisher: Atatürk University

Address: Atatürk University, Yakutiye, Erzurum, Turkey

E-mail: ataunijournals@atauni.edu.tr

Dynamics in Social Sciences and Humanities

AMAÇ VE KAPSAM

Dynamics in Social Sciences and Humanities bağımsız, tarafsız ve çift-kör hakem değerlendirme ilkelerine bağlı yayın yapan, Atatürk Üniversitesi Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nin açık erişimli bilimsel elektronik yayın organıdır. Dergi Mart ve Eylül aylarında olmak üzere yılda 2 sayı olarak yayınlanmaktadır. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.

Dynamics in Social Sciences and Humanities'de, Bankacılık ve Sigortacılık, Ekonometri, Finans, Halkla İlişkiler, İktisadi Düşünce, İktisat Tarihi, İletişim Yönetimi, Maliye, Mikro İktisat, Muhasebe, Nicel Karar Yöntemleri, Organizasyon, Psikoloji, Pazarlama, Reklamcılık, Sosyal Hizmet, Sosyal Politika, Sosyal Psikoloji, Turizm, Uluslararası İktisat, Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Ticaret, Uygulamalı Psikoloji, Üretim Yönetimi, Yönetim Bilişim Sistemleri, Yönetim ve Strateji, Eğitim Bilimleri alanlarına yönelik makaleler, araştırma, derleme makale ve kitap incelemeleri türündeki makalelerle literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Derginin hedef kitlesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler alanlarında çalışan uzmanlar, araştırmacılar ve profesyonellerdir.

Derginin editöryel ve yayın süreçleri International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), World Association of Medical Editors (WAME), Council of Science Editors (CSE), Committee on Publication Ethics (COPE), European Association of Science Editors (EASE) ve National Information Standards Organization (NISO) kılavuzlarına uygun olarak biçimlendirilmiştir. Dynamics in Social Sciences and Humanities'in editöryel ve yayın süreçleri, Akademik Yayıncılıkta Şeffaflık ve En İyi Uygulama (doaj.org/bestpractice) ilkelerine uygun olarak yürütülmektedir.

Derginin tüm masrafları Atatürk Üniversitesi Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi tarafından karşılanmaktadır. Makale değerlendirme ve yayın işlemleri için yazarlardan ücret talep edilmemektedir. Tüm makaleler <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh> sayfasındaki online makale değerlendirme sistemi kullanılarak dergiye gönderilmelidir. Derginin yazım kurallarına, gerekli formlara ve dergiyle ilgili diğer bilgilere web sayfasından erişilebilir.

Dergide yayınlanan makalelerde ifade edilen bilgi, fikir ve görüşler, Baş Editör, Editörler, Yayın Kurulu ve Yayıncı'nın değil, yazar(lar)ın bilgi ve görüşlerini yansıtır. Baş Editör, Editörler, Yayın Kurulu ve Yayıncı, bu gibi yazarlara ait bilgi ve görüşler için hiçbir sorumluluk ya da yükümlülük kabul etmemektedir.

İndeksleme

Dynamics in Social Sciences and Humanities aşağıdaki indeksleme veri tabanında kapsamaktadır.

- EBSCO
- DOAJ
- ERIH PLUS

Açık Erişim Bildirimi

Dynamics in Social Sciences and Humanities yayınlanma modeli Budapeşte Açık Erişim Girişimi (BOAI) bildirgesine dayanan açık erişimli bilimsel bir dergidir. Derginin arşivine <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh> adresinden ücretsiz olarak erişilebilir. Derginin içeriği, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile yayınlanmaktadır.

Yazarlara Bilgi'nin güncel versiyonuna <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dssh> adresinden ulaşabilirsiniz.

Editörler: Cavit Yeşilyurt, Hüseyin Yılmaz

Adres: Oltu Faculty of Humanities and Social Sciences, Erzurum, Turkey

E-posta: cavitiesilyurt@atauni.edu.tr; huseyin.yilmaz@gop.edu.tr

Yayıncı: Atatürk Üniversitesi

Adres: Atatürk Üniversitesi, Yakutiye, Erzurum, Türkiye

E-mail: ataunijournals@atauni.edu.tr

Dynamics in Social Sciences and Humanities

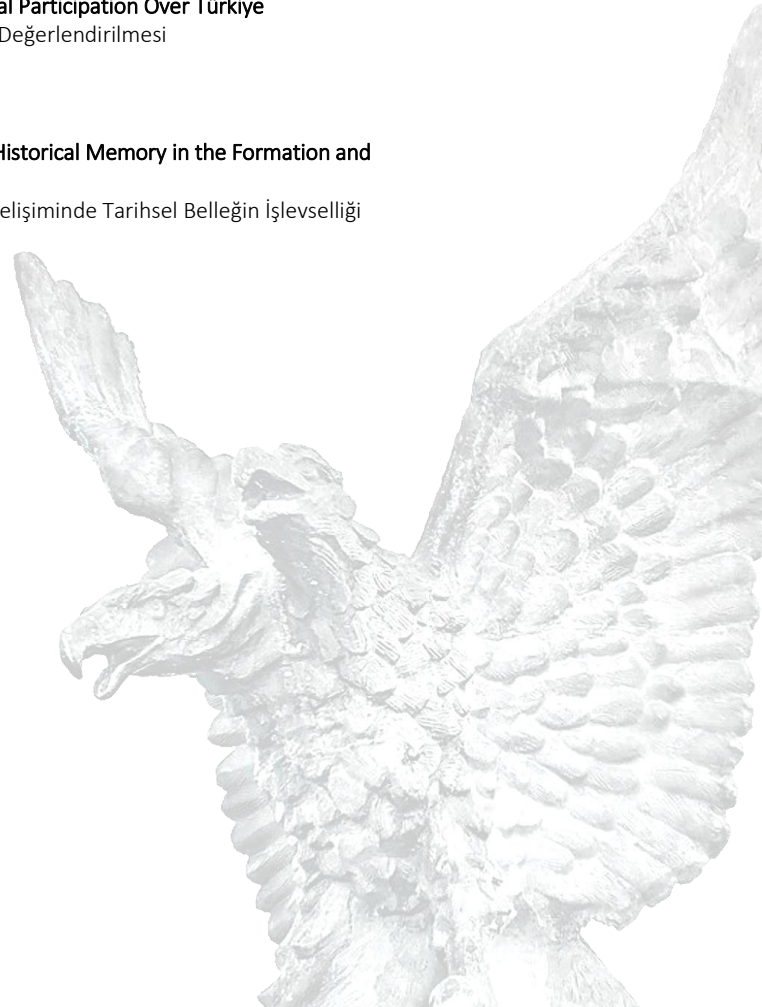
CONTENTS / İÇİNDEKİLER

RESEARCH ARTICLES / ARAŞTIRMA MAKALELERİ

- 36** **Leveraging Green Finance to Improve SME Sustainability in Nigeria**
Nijerya'da KOBİ Sürdürülebilirliğini Geliştirmek İçin Yeşil Finansman Kullanımı
Ademola Samuel Sajuyigbe, Rahman Adeniran Tella, James Nwoye Obi, Bolanle Mistura Sanusi, Mariam Adebisi Adeyemi, Gbenuola Ayo-Oyebiyi

REVIEW / DERLEME

- 46** **Otoriteryen Kişilik ve Altermeyer'in Sağ Kanat Yetkeçiliği Kuramı**
Authoritarian Personality and Altermeyer's Theory of Right Wing Authoritarianism
Özlem Özdeşim SUBAY
- 57** **Evaluation of the Relation between Democracy and Political Participation Over Türkiye**
Demokrasi ile Siyasal Katılım İlişkisinin Türkiye Üzerinden Değerlendirilmesi
Abdulvahap AKINCI, Gizem KABASAKAL
- 64** **National Identity and Historical Memory: Functionality of Historical Memory in the Formation and Development of National Identity**
Milli Kimlik ve Tarihsel Bellek: Milli Kimliğin Oluşumu ve Gelişiminde Tarihsel Belleğin İşlevselliği
Uğur KURTARAN

Leveraging Green Finance to Improve SME Sustainability in Nigeria

Nijerya'da KOBİ Sürdürülebilirliğini Geliştirmek İçin Yeşil Finansman Kullanımı

Ademola Samuel Sajuyigbe

Department of Business Administration,
Precious Cornerstone University, Ibadan,
Nigeria

Rahman Adeniran Tella

Department of Business Administration, Atiba
University, Oyo, Oyo State, Nigeria

James Nwoye Obi

Department of Business Administration, Caleb
University, Lagos, Nigeria

Bolanle Mistura Sanusi

Department of Business Administration, Osun
State University, Okuku Campus, Nigeria

Mariam Adebisi Adeyemi

Department of Business Administration &
Management, Osun State Polytechnic, Iree,
Nigeria

Gbenuola Ayo-Oyebiyi

Department of Banking and Finance, Osun State
Polytechnic, Iree, Nigeria

Geliş Tarihi/Received 18.07.2024

Kabul Tarihi/Accepted 13.10.2024

Yayın Tarihi/Publication Date 15.10.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Ademola Samuel Sajuyigbe

E-mail: sajuyigbeademola@yahoo.com

Cite this article: Sajuyigbe, A. S.; Tella, R. A.;
Obi, J. N.; Sanusi, B. M.; Adeyemi, M. A.; Ayo-
Oyebiyi, G. (2024). Leveraging Green Finance
to Improve SME Sustainability in Nigeria .
Dynamics in Social Sciences and Humanities,
5(2), 36-45.

Content of this journal is licensed under a Creative
Commons Attribution-Noncommercial 4.0
International License.

Dynamics in Social Sciences and Humanities

ABSTRACT

In recent years, SMEs in African nations, particularly Nigeria, have faced significant challenges related to green financing, sustainability, and environmental compliance. This research examines the influence of various green finance dimensions on the environmental performance of SMEs, focusing on selected manufacturing SMEs in Lagos, Nigeria. A total of 250 surveys were distributed to participants, with 235 completed questionnaires successfully collected. Data analysis was conducted using Pearson Product Moment Correlation Coefficient (PPMCC) and Path Analysis-Structural Equation Modeling (PA-SEM). The results reveal a positive, though not statistically significant, relationship between green investment and green training with SMEs' environmental performance. This suggests that while green investment and training have potential as tools for improving SMEs' environmental outcomes, further research is necessary to confirm their effectiveness. However, the study finds a significant positive relationship between green loans, green technology, and environmental performance, highlighting the effectiveness of these measures in fostering environmental responsibility among SMEs. Based on these findings, the study recommends that government bodies, financial institutions, and other stakeholders provide financial incentives and support to encourage SMEs to adopt green technology and utilize green loans. Additionally, collaborative efforts to promote green training programs for SME employees are encouraged. This unified approach aims to foster a sustainable, environmentally conscious business environment, contributing to broader goals of environmental sustainability.

Keywords: Green Finance, Green Investment, Green Training, Green Loan, SMEs

ÖZ

Son yıllarda, özellikle Nijerya olmak üzere Afrika ülkelerindeki KOBİ'ler yeşil finansman, sürdürülebilirlik ve çevresel uyumlulukla ilgili önemli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu araştırma, Nijerya, Lagos'ta seçilmiş üretim KOBİ'lerine odaklanarak çeşitli yeşil finans boyutlarının KOBİ'lerin çevresel performansı üzerindeki etkisini incelemektedir. Katılımcılara toplam 250 anket dağıtılmış ve 235 tamamlanmış anket başarıyla toplanmıştır. Veri analizi Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (PMÇKK) ve Yol Analizi-Yapısal Eşitlik Modellemesi (YA-YEM) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar, yeşil yatırım ve yeşil eğitim ile KOBİ'lerin çevresel performansı arasında istatistiksel olarak anlamlı olmasa da pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, yeşil yatırım ve eğitimin KOBİ'lerin çevresel sonuçlarını iyileştirme araçları olarak potansiyeli olsa da bunların etkinliğini doğrulamak için daha fazla araştırmanın gerekli olduğunu göstermektedir. Ancak çalışma, yeşil krediler, yeşil teknoloji ve çevresel performans arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit etmiş ve bu tedbirlerin KOBİ'ler arasında çevresel sorumluluğu teşvik etmedeki etkililiğini vurgulamıştır. Bu bulgulara dayanarak, bu çalışma; hükümet organlarının, finans kuruluşlarının ve diğer paydaşların KOBİ'leri yeşil teknolojiyi benimsemeye ve yeşil kredileri kullanmaya özendirme için finansal teşvikler ve destekler sağlamasını önermektedir. Ek olarak, KOBİ çalışanları için yeşil eğitim programlarını desteklemek amacıyla işbirlikçi çabalar teşvik edilmektedir. Bu birleştirilmiş yaklaşım, çevresel sürdürülebilirliğin daha geniş hedeflerine katkıda bulunarak sürdürülebilir, çevre bilincine sahip bir iş ortamı yaratmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Finans, Yeşil Yatırım, Yeşil Eğitim, Yeşil Kredi, KOBİ'ler

Introduction

The advancement of developing countries is significantly influenced by the crucial role played by small and medium enterprises (SMEs), as highlighted by Djankov et al. in 2005 and 2006. They play a vital role in economic progress by diminishing poverty, nurturing entrepreneurship, and generating employment opportunities, as demonstrated by Maksimov et al. in 2017 and Toke and Kalpande in 2020. Additionally, SMEs exert considerable influence on the global economy, constituting a noteworthy share of economic activity and employment, as emphasized by Sajuyigbe et al. in 2021. Their advantages include lower capital requirements, agile decision-making, personalized product offerings, and a positive impact on income inequality, as observed by Toke and Kalpande in 2020. However, it is crucial to recognize that SMEs have a noteworthy environmental footprint, posing a growing concern. Challenges related to resource efficiency, sustainability, and environmental compliance are widespread among SMEs. Various studies, such as those conducted by Li et al. (2021) and Li et al. (2022), underscore the adverse environmental effects of SME operations. Furthermore, many SMEs are yet to embrace environmentally friendly practices, as noted by Gandhi et al. in 2018, and their strides toward green operations are in early stages, as discovered by Majumdar et al. (2020).

To address these environmental challenges, green finance emerges as a promising solution. Green finance provides SMEs with essential funding, training, incentives, and expertise to improve their EP. Hitchens and Sivasubramaniam (2015) affirm that green training equips SMEs with the knowledge to implement sustainable practices effectively, fostering an understanding of the benefits of environmentally friendly actions and promoting a culture of sustainability within the organization. Furthermore, according to de Felipe et al. (2017), green investment plays a crucial role in providing SMEs with the essential capital needed to adopt environmentally friendly technologies and practices. This support extends to initiatives such as integrating energy-efficient equipment, minimizing waste, and developing cleaner products. Additionally, green policies establish a regulatory framework that encourages SMEs to embrace eco-friendly practices. Incentives, such as tax credits for environmentally conscious investments or penalties for non-compliance, drive SMEs to reduce their environmental impact (Horbach, 2008). While previous studies have delved into the relationship between green finance and EP, particularly within sectors like banking, health, multinational organizations, and education

(Oyedele et al., 2022; Gao et al., 2021; Bansal & Kumar, 2021; Wang et al., 2022; Hafeez et al., 2022; Su et al., 2022; Adesola et al., 2021), there is a notable gap in research exploring the correlation between green finance dimensions and the EP of SMEs, especially in Nigeria. This study aims to address this gap in the literature by investigating how various dimensions of green finance impact the EP of SMEs in Nigeria. The research holds particular significance for the sub-manufacturing sector of SMEs, offering the potential to enhance environmental sustainability, mitigate environmental consequences, and contribute to achieving the Sustainable Development Goals (SDGs) by 2030.

Theoretical Framework

Numerous theories, including Resource-Based View (RBV), Institutional Theory, Green Innovation Theory, and Social Learning Theory, have been employed in prior studies to elucidate the connection between SMEs' EP and dimensions of GF such as GI, GT, GL, and green technology (Chien et al., 2021; Shaumya & Arulrajah, 2017; Oyedele et al., 2022; Tran et al., 2020). In the present study, the foundational theories are Resource-Based View (RBV) and Institutional Theory, serving as frameworks to empower SMEs to enhance their EP and engage with GF. RBV aids SMEs in recognizing and efficiently utilizing their green assets for a competitive edge, sustainability, and adaptability, while Institutional Theory emphasizes adherence to external regulations, providing access to financial resources, risk reduction, and new market opportunities. Both theories underscore the pivotal role of incorporating GF into SME strategies for improved EP and sustained success.

Resource-Based View (RBV)

RBV, originating in the late 20th century through contributions by scholars Birger Wernerfelt and Jay Barney, posits that a company's competitive advantage and overall performance stem primarily from its resource portfolio and its adept deployment of these resources. These resources encompass tangible assets, intangible assets, organizational capabilities, knowledge, and distinctive attributes (Li et al., 2021; Li et al., 2021). Applied to green finance facets, such as green investments, green loans, green technology, and green training, RBV can elucidate their influence on SME performance and environmental impact (Wang et al., 2022; Shaumya & Arulrajah, 2017).

RBV supports SMEs in achieving a competitive edge by leveraging valuable, rare, and irreplaceable resources, as noted by Hafeez et al. (2022). This is particularly relevant in the green finance realm, where SMEs can distinguish

themselves through investments in green technology, yielding cost savings and superior environmental performance (Oyedele et al., 2022; Gao et al., 2021). RBV's focus on long-term sustainability aligns with green finance dimensions, facilitating SMEs in becoming more sustainable and adaptable to changing environmental regulations and market demands (Adesola et al., 2021; Su et al., 2022).

RBV underscores the importance of knowledge and capabilities, making green training indispensable for SMEs to cultivate necessary knowledge and skills for eco-friendly practices, stimulating innovation in processes and product offerings (Gao et al., 2021; Nasim et al., 2022). Efficient allocation of green finance resources, prioritizing areas with the most substantial environmental performance improvements, is guided by RBV, promoting industrial sustainability and contributing to the 2030 Agenda for Sustainable Development.

Institutional Theory

Institutional Theory, a sociological framework, applied in environmental and sustainability studies, explores how institutions, formal and informal rules, norms, and practices, shape human behavior within a society. Developed in the 1970s and 1980s by scholars like Paul DiMaggio and Walter Powell, Institutional Theory contends that organizations adopt certain practices and structures for legitimacy and to avoid sanctions, leading to the diffusion of these practices across organizations (Chen, 2018; Ma, & Wang, 2020).

In the context of GF, Wang and Sarkis (2016) position Institutional Theory as a conceptual framework for understanding and advocating environmentally responsible financial practices. SMEs are inclined to adopt eco-friendly financial practices when perceived as legitimate and under external pressures from stakeholders (Goldstone, 2020). Institutional Theory guides SMEs in advancing eco-friendly investments, governments in incentivizing GLs, and encouraging GT for sustainability (Farrell, 2018; Alvesson & Spicer, 2019). Azari and Smith (2012) assert that SMEs can utilize Institutional Theory to champion green technology adoption through incentives and standards set by governments. This underscores the crucial role Institutional Theory plays in promoting environmentally responsible practices across institutions and organizations.

In conclusion, both the Resource-Based View (RBV) and Institutional Theory offer valuable insights into comprehending the influence of internal resources and formal/informal institutions on environmental and

sustainability endeavours across diverse domains, including GF, GT, GTech, and the EP of SMEs.

Empirical Review and Hypotheses Development

Prior research examining the relationship between GF and EP is outlined below. For instance, Oyedele et al. (2022) investigated the impact of GF on the EP of Nigerian banks, finding that dimensions of GF like GL, GT, GI, and GTech significantly influence EP. Similarly, Bahmani-Oskooee et al. (2020) determined that GF dimensions serve as significant predictors of EP, particularly in areas such as industrial pollution control, waste management, and hygiene. In a similar vein, Nulkar (2014) argues that the sustainability of organizations' EP is closely tied to GF dimensions, and Risal, nad Joshi (2018) also confirmed that GF plays a pivotal role in determining EP.

Additionally, Shaumya and Arulrajah (2017) posited that GF dimensions, including GI, GL, GT, and GTech predict environmental sustainability and organizational performance. Another study by Kala and Vidyakala (2020) reaffirmed that GF dimensions, such as GI, GL, GT, and GTech, act as foundational elements for the EP of business organizations. A study conducted by Ren, Shao and Zhong (2020) highlights the significance of green strategies as valuable tools for SMEs in reducing waste and enhancing their business outcomes. Nasim et al (2022) also emphasize the role of GF dimensions as a foundation for addressing a broad spectrum of environmental challenges, including industrial pollution control, waste management, and hygiene. According to Abbas (2020), GT equips employees with the knowledge and skills necessary to minimize their environmental footprint and support their organization's sustainability objectives.

Research by Ameer and Khan (2022) demonstrates that GT has a positive impact on employees' motivation and commitment to environmental sustainability, particularly in terms of improving energy efficiency, reducing waste, and preventing pollution. In line with this, Hu, Wang, and Zhang (2022) assert that GT aids employees in developing the skills and competencies required to implement environmentally-friendly practices in their work, including operating energy-efficient equipment, minimizing waste, and designing and manufacturing eco-friendly products. A study conducted in Sri Lanka by Shaumya and Arulrajah (2017) corroborates the significance of GI as a key driver for enhancing organizational operational efficiency, leading to reduced energy costs, waste reduction, and cost-saving recycling programs. In their 2018 study, Risal and Joshi emphasize

that embracing GI provides organizations with a valuable platform to bolster their brand reputation and appeal to new customers. This is due to the fact that a substantial portion of consumers are willing to pay premium prices for products and services offered by environmentally responsible companies. Furthermore, a growing body of research underscores the favourable impact of green investments on the environmental performance of small and medium-sized enterprises (SMEs). For instance, a 2020 report from the World Bank revealed that SMEs that adopted green technologies achieved an average reduction in energy consumption of 20% (Su et al., 2022). Another study, conducted by Chien et al. in 2021, demonstrated that SMEs that integrated green finance principles into their operations experienced an average reduction in waste production of 15%.

In sum, GF offers SMEs a win-win opportunity by enabling them to minimize their environmental footprint, enhance operational efficiency, fortify their brand image, attract and retain talented employees, and ultimately save money in the long term. This suggests that GF has the potential to assist SMEs in lowering their energy consumption, waste generation, and emissions of harmful pollutants. Consequently, this can result in noteworthy environmental advantages, including enhanced air and water quality, decreased greenhouse gas emissions, and the preservation of precious natural resources.

Conceptual Framework for the Study

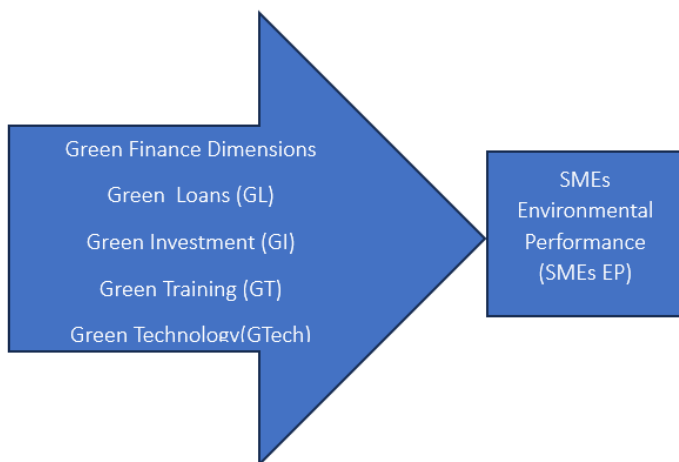

Figure 1. Conceptual Model

Building upon the aforementioned empirical insights, the following hypotheses emerge (See Figure 1):

H1: A significant correlation exists between GLs and the EP of SMEs.

H2: A significant relationship exists between GI and the EP

of SMEs.

H3: There is a significant connection between GTech and the EP of SMEs.

H4: There is a significant link between GT and the EP of SMEs.

Methodology

This study used quantitative research methods to explain the relationship between GF and the EP of SMEs. Data collection was conducted through a structured survey, consisting of a series of systematically organized questions designed to elicit respondents' opinions. The survey was administered to SME operators engaged in manufacturing in Lagos who have been in operation for the past five years and are registered with the Manufacturers Association of Nigeria. To ensure a representative sample, a multistage proportional random sampling method was used. Out of 250 questionnaires distributed, 235 were returned, yielding a high response rate of 94%. The researchers used statistical methods (PPMCC and PA-SEM) to analyze the data."

This study relied on established measurement scales for green loans, green investment, green training, green technology, and SME environmental performance, developed and validated by various researchers (Oyedele et al., 2022; Su et al., 2022; Nasim et al., 2022; Hu et al., 2022; Ameer & Khan, 2022). All scales used a 5-point Likert scale (1 = strongly disagree, 5 = strongly agree). Their internal consistency, measured by Cronbach's alpha, ranged from 0.792 to 0.832, indicating good reliability. For further details on the scales' psychometric quality, refer to Table 1.

According to the data in Table 1, all indicators have a factor weight exceeding 0.5. This suggests that the questions effectively capture the variability in their respective variables, affirming the suitability of the measurement model for analysis.

Results and Discussion

The mean represents the average value in a dataset. For SMEP, the mean is 4.6750, indicating that SMEs, on average, score 4.6750 on the environmental performance measure. GRI has a mean of 4.4917, suggesting an average score of 4.4917 for green investments among SMEs. The mean for GRL is 4.6167, signifying an average score of 4.6167 on green loans. Additionally, GRT and GRTE have means of 4.5333 and 4.5750, respectively, implying SME scores of 4.5333 for green training and 4.5750 for green technology

Table 1: Instruments Validation

Code	Details	GRI	GRL	GRT	GRTE	SMEP
Green Investment – Cronbach Alpha – (GRI = 0.821)						
G11	In my organization, investing in green initiatives leads to cost savings.	.798				
G12	My SME conducts a thorough environmental impact assessment before making green investments.	.789				
G13	My SME receives adequate financial support for our green investment projects.	.802				
G14	My SME is committed to adopting sustainable practices through green investments.	.811				
Green Loans – Cronbach Alpha – (GRL = 0.809)						
GL1	I hold the view that embracing eco-conscious practices is crucial for my business in order to secure financing.		.795			
GL2	I'm keen on securing a sustainable loan to support environmentally responsible projects within my small to medium-sized enterprise (SME).		.802			
GL3	My SME has already put into action, or intends to put into action, green and sustainable endeavors as a direct result of our ability to access sustainable loans.		.788			
GL4	Gaining access to such financial support empowers us to realign our business operations in harmony with eco-friendly practices.		.805			
Green Training – Cronbach Alpha – (GRT = 0.819)						
GT1	Our SME has access to an adequate amount of resources and materials for implementing green training initiatives			.792		
GT2	Green training programs are relevant and beneficial for our SME in terms of sustainability and environmental responsibility.			.809		
GT3	The green training programs provided to our employees have proven to be effective in improving our environmental practices and sustainability efforts.			.810		
GT4	Green training is seamlessly integrated into our daily SME operations, and our employees actively participate in sustainability efforts.			.812		
Green Technology– Cronbach Alpha – (GRTE = 0.822)						
GTECH1	Our SME actively seeks to reduce its environmental footprint				.821	
GTECH2	Our SME has integrated green technology solutions into its operations.				.804	
GTECH3	Our SME is willing to invest in green technology, even if it involves higher initial costs.				.791	
GTECH4	Our SME provides training and incentives with moder green technology to encourage employees to embrace eco-friendly practices.				.809	
SMEs Environmental Performance – Cronbach Alpha (SMEP = 0.816)						
SMEP1	My SME consistently complies with local and national environmental regulations					.806

SMEP2	My SME implements eco-friendly practices, such as recycling, energy conservation, and reduced emissions							.787
SMEP3	My SME actively seeks to reduce waste and improve resource efficiency in its operations.							.795
SMEP4	My SME consistently complies with local and national environmental regulations.							.811
SMEP5	My SME implements eco-friendly practices, such as recycling, energy conservation, and reduced emissions.							.808
	Eigenvalue	2.8078	2.4340	3.423	3.243	2.875		
	Percentage of Variance	55.523	56.3452	58.672	58.921	55.973		
	KMO	.803	.792	.802	.787	.792		
	Bartlett's Test of Sphericity	385.87	252.12	341.65	352.21	351.87		
	Reliability Test (Cronbach Alpha)	.801	.798	.836	.796	.812		
	Significance	.000	.000	.000	.000	.000		

on average. The SD, or standard deviation, indicates the extent to which values in a dataset are dispersed. A higher SD implies greater dispersion, while a lower SD suggests more closely clustered values. In this instance, the SD for SMEP is 0.56750, indicating a relatively tight clustering of values. Similarly, GRI has a low SD of 0.50203, suggesting a similar trend of closely grouped values.

Table 2: Relationship among variables

Model	Mean	SD	1	2	3	4	5
1. SMEEP	4.6750	.56750	1				
2. GI	4.4917	.50203	.389**	1			
3. GL	4.6167	.59668	.746**	.214*	1		
4. GT	4.5333	.50098	.467**	.753**	.240**	1	
5. GTECH	4.5750	.58930	.840**	.400**	.656**	.490**	1

The findings also indicate notable positive correlations between SMEP and GRL (0.746), SMEP and GRT (0.467), and SMEP and GRTE (0.840). This implies that as SMEP scores rise, so do the scores for GRL, GRT, and GRTE. Similarly, there's a significant positive correlation between GRI and GRT (0.753) as well as GRI and GRTE (0.656), suggesting that higher GRI scores align with increased scores in GRT and GRTE. Lastly, a significant positive correlation of 0.490 exists between GRT and GRTE, indicating that higher GRT scores are associated with elevated GRTE scores.

These findings indicate a robust positive connection between environmental performance and green

investments, loan, training, and technology. It suggests that SMEs engaging in green initiatives are likely to exhibit enhanced environmental performance.

From Table 3, coefficient value of .0209458 and z-value of 0.29 showcase that GI is positively associated with SMEs' EP, meaning that as the amount of GI increases, SMEs' EP also tends to increase. However, the p-value of 0.755 indicates that this relationship is not statistically significant. This means that the increase in SMEs' EP associated with GI is not strong enough to be reliably detected. This could be due to the low level of GI among SME operators in Nigeria.

The coefficient value of 0.3399895 and z-value of 6.27 connotes that GL is positively and significantly associated with SMEs' EP. Based on the results of the analysis, it can be concluded that GLs are an effective way to encourage SMEs' EP. This is because GLs provide financial incentives for SMEs to invest in environmentally friendly practices. The study further reveals that GT has a positive but insignificant relationship with SMEs' EP with coefficient value of .1110614, z-value of 1.43, and p-value of 0.153. This implies that GT is a promising tool for helping SMEs improve their EP. Therefore, SMEs should carefully consider how they implement GT. The training should be tailored to the specific needs of the SME and its employees, and it should be adequately integrated into the SME's overall environmental management system.

Table 3: Structure Equation Modelling (Direct Effect)

Path	Coef.	Std. Err.	z-value	P> z	Hypothesis
SMEP <- GRI	.0209458	.0734204	0.29	0.775	H₁ not confirmed
SMEP <- GRL	.3399895	.0542037	6.27	0.000	H₂ confirmed
SMEP <- GRT	.1110614	.0777454	1.43	0.153	H₃ not confirmed
SMEP <- GRTE	.5296363	.0611126	8.67	0.000	H₄ confirmed

Evidence showcases that GTech is positively and significantly related to SMEs' EP with coefficient value of .5296363, z-value of 8.67, and p-value of 0.000. This result has a number of implications for SMEs. First, it suggests that SMEs can achieve environmental goals without sacrificing economic performance. In fact, the study suggests that GTech can actually lead to improved economic performance. This is because GTech can help SMEs to reduce costs, improve efficiency, and gain a competitive advantage. Second, the result suggests that governments and other stakeholders can support SMEs to adopt GTech by providing financial incentives and other forms of support. This will help SMEs to achieve their environmental goals and contribute to a more sustainable economy.

The study suggests that there are a number of ways to encourage SMEs' EP. By adopting GL, GT, GI, and GTech, SMEs can improve their EP without sacrificing economic performance. Governments and other stakeholders can play a role in supporting SMEs to achieve their environmental goals.

hasize the role of GF dimensions as a foundation for addressing a broad spectrum of environmental challenges, including industrial pollution control, waste management, and hygiene. According to Abbas (2020), GT equips employees with the

Conclusion

This research, centered on manufacturing SMEs in Lagos, Nigeria, explores the influence of various dimensions of green finance (GF) on their environmental performance (EP). While the study reveals a positive relationship between green investment (GI) and EP, this association is not statistically significant, likely due to the limited adoption of GI by SME operators in Nigeria. Consistent with Oyedele et al. (2022), the research confirms that green investment is positively linked to environmental performance. Furthermore, it finds that green loans (GLs)

are positively and significantly related to SMEs' EP, indicating that green loans are an effective mechanism for promoting environmental performance in SMEs. This supports previous findings that GLs are a strong predictor of environmental performance (Bahmani-Oskooee et al., 2020; Nulkar, 2014). Similarly, Risal and Joshi (2018) found a significant relationship between GLs and EP. Additionally, the study reports a positive but insignificant link between green taxes (GT) and SMEs' EP, suggesting that while green taxes show potential, further research is needed to fully understand their impact on SMEs' environmental performance. Moreover, a strong and positive connection was observed between green technology (GTech) investments and SMEs' EP. This aligns with Shaumya and Arulrajah (2017), who identified GTech as a predictor of environmental sustainability and organizational performance. Kala and Vidyakala (2020) also reinforced the role of GTech as a fundamental factor for businesses' environmental performance. Similarly, research by Ren, Shao, and Zhong (2020) underscores the importance of green strategies as effective tools for SMEs to reduce waste and improve business outcomes. This suggests that SMEs can significantly reduce their environmental footprint and contribute to sustainability without compromising their economic performance.

This research strengthens the theoretical foundation of environmental sustainability management, specifically by advancing our understanding of green finance. The study examines existing theories used to explain the relationship between GF and EP. It uniquely integrates two of these theories - the Resource-Based View and Institutional Theory - to provide practical insights into their influence on the environmental performance of manufacturing SMEs. Both theories offer valuable insights into understanding the influence of internal resources and formal/informal institutions on environmental and sustainability initiatives, spanning areas such as green finance, training, technology, and the EP of SMEs.

Specifically, the Resource-Based View Theory guides SMEs in optimizing the allocation of their green finance resources by prioritizing areas like green technology or training that can yield the most significant improvements in environmental performance. Moreover, this theory provides a framework for Small and Medium-sized Enterprises (SMEs) to access green financial instruments such as loans, training, investments, and technology. This holistic approach seeks to promote environmentally friendly practices within the manufacturing sector, addressing specific environmental concerns like pollution or resource depletion. Additionally, it aims to fortify the economic landscape through sustainable practices and contribute to the attainment of the United Nations' Sustainable Development Goals by 2030.

Similarly, Institutional Theory provides a foundation for governments to incentivize banks to offer green loans, potentially through mechanisms like tax breaks or subsidies, to support environmentally friendly financing for SMEs. Moreover, this theory encourages the promotion of green training by prompting SMEs to invest in educating their workforce on sustainable practices. Governments, for example, can allocate funds for green training initiatives or mandate SMEs to provide sustainability training to their employees.

Environmental sustainability has garnered increasing attention from entrepreneurs, scholars, researchers, and policymakers in recent times. This study adds to the current body of literature on green finance dimensions, offering practical implications for SME operators/managers, scholars, researchers, and policymakers. Consequently, the study makes significant practical contributions to the sub-manufacturing sector of SMEs in Nigeria, a sector crucial for the country's economy in terms of financial contributions and employment. This significance arises from the sector's status as the largest contributor to employment generation and poverty reduction in Nigeria and Africa (Sajuyigbe et al., 2021). The research findings reveal that green investment and green training exhibit a positive but insignificant association with SME environmental performance. On the other hand, green loans and green technology show a positive and significant association with SME environmental performance. This suggests that SMEs should contemplate embracing green loans to finance environmentally friendly initiatives. Moreover, they should carefully strategize the implementation of green training, ensuring it aligns with their specific needs and integrates seamlessly into their overall environmental management system. Additionally, SMEs are encouraged to persist in investing in green technology to enhance their

environmental performance.

Furthermore, it is recommended that government bodies, financial institutions, and other stakeholders offer financial incentives and support to SMEs for the adoption of green technology and green loans. Moreover, there should be a concerted effort to promote green training initiatives for SME employees. This collaborative approach aims to foster a sustainable and environmentally conscious business environment, contributing to the broader goals of environmental sustainability.

Etik Onay: Çalışmanın davranış bilimleri etik standartlarına uygunluğu 03.10.2023 tarih ve PSCS/012/0912 sayılı kararla onaylanmıştır.

Katılımcı Onamı: Yazılı onam bu çalışmaya katılan tüm katılımcılardan alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir– B.M.S.; Tasarım– A.S.S.; Denetleme– R.A.T.; Kaynaklar– J.N.O.; Veri Toplama ve İşleme – R.A.T.; Analiz ve Yorum– A.S.S.; Literatür Taraması– G.T.A-O; Yazma– M.A.A; Eleştirel İnceleme– B.M.S.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: The study adheres to the ethical standards of behavioral science. (Ethical clearance number: PSCS/012/0912, dated November 3, 2023).

Informed Consent: Written informed consent was obtained from all participants who participated in this study

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – B.M.S; Design – A.S.S; Supervision – R.A.T; Resources – J.N.O.; Data Collection and/or – R.A.T.; Processing – J.N.O; Analysis and/or Interpretation –A.S.S.; Literature Search – G.T.A-O.; Writing Manuscript – M.A.A.; Critical Review – B.M.S.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

References

- Abbas, M. Z. (2020). The role of green training in enhancing green innovation and environmental performance of SMEs. *International Journal of Productivity and Performance Management*, 70(2), 599-632.
- Adesola, M.A., Yahaya, Y., & Abodunde, S.M., (2021) “ An Exploratory Study of Green Human Resource Management and Environment Performance of Nigerian Manufacturing Study Companies. *Indiana Journal of Humanities and Social Sciences*, 2(7), 50-57.
- Alvesson, M. H., and Spicer, A. (2019). Uninhibited Institutionalisms. *Journal of Management Inquiry* 28 (2): 119–127. CrossRefGoogle Scholar

- Ameer, S., & Khan, H. (2022). The impact of green training on environmental performance of SMEs: A mediating role of green competencies. *Journal of Cleaner Production*, 331, 130226.
- Azari, J. R., and Smith, J. K. (2012). Unwritten Rules: Informal Institutions in Established Democracies. *Perspectives on Politics* 10 (1): 37–55. CrossRefGoogle Scholar
- Bahmani-Oskooee, M., Akhtar, P., Ullah, S., & Majeed, M. T. (2020). Exchange rate risk and uncertainty and trade flows: Asymmetric evidence from Asia. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(6), 128. <https://doi.org/10.3390/jrfm13060128>
- Bansal, M., & Kumar, V. (2021). Forcing responsibility? Examining earnings management induced by mandatory corporate social responsibility: *Evidence from India*. *Review of Accounting and Finance*, 20(2), 194–216. <https://doi.org/10.1108/RAF-06-2020-0151>
- Bocken, N. M., Short, S. W., Rana, P., & Evans, S. (2013). A literature and practice review to develop sustainable business model archetypes. *Journal of Cleaner Production*, 65, 42-56.
- Chen, W. Y. (2018). Institutional theory and green finance: A review. *Journal of Cleaner Production*, 181, 994-1009.
- Chien, F., Chau, K. Y., Jalees, T., Zhang, Y., Nguyen, V. C., & Baloch, Z. A. (2021). Crude oil price volatility and economic growth: Mediating role of macroeconomic indicators. *The Singapore Economic Review*, 1–25. <https://doi.org/10.1142/S021759082150051X>
- de Felipe, I., López, R. S., & Palacios-Marqués, D. (2017). Drivers of eco-innovations in the Spanish hotel industry. *Sustainability*, 9(9), 1576.
- Djankov, S., Montalvo, J.G., and M. Reynal-Querol, (2005). "The curse of aid" Mimeo, World Bank
- Djankov, S., Roland, G., and Zhuravskaya, E (2006). Entrepreneurship in China and Russia Compared. *Journal of the European Economic Association* 4(2-3):352-365.
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147-160.
- Farrell, H. (2018). The Shared Challenges of Institutional Theories: Rational Choice, Historical Institutionalism, and Sociological Institutionalism. In Knowledge and Institutions [Knowledge and Space 13], edited by Glückler, Johannes, Suddaby, Roy, and Lenz, Regina, 23–44. Cham, Switzerland: Springer.
- Gandhi, L., Rodriguez-Abreu, D., Gadgeel, S. (2018) Pembrolizumab plus Chemotherapy in Metastatic Non-Small-Cell Lung Cancer. *New England Journal of Medicine*, 378, 2078-2092.
- Gao, J., O'Sullivan, N., & Sherman, M. (2021). Chinese securities investment funds: The role of luck in performance. *Review of Accounting and Finance*, 20(5), 271–297. <https://doi.org/10.1108/RAF-07-2020-0182>
- Goldstone, J. A. (2020). Urbanization, Citizenship, and Economic Growth in the Long Run. *International Review of Social History* 65 (1): 109–124.
- Hafeez, M., Rehman, S. U., Faisal, C. N., Yang, J., Ullah, S., Kaium, M. A., & Malik, M. Y. (2022). Financial efficiency and its impact on renewable energy demand and CO2 emissions: Do eco-innovations matter for highly polluted Asian economies? *Sustainability*, 14(17), 10950. <https://doi.org/10.3390/su141710950>
- Hitchens, D., & Sivasubramaniam, N. (2015). The role of training and development in achieving sustainability. *International Journal of Management and Sustainability*, 4(1), 32-47.
- Horbach, J. (2008). Determinants of environmental innovation—new evidence from German panel data sources. *Research Policy*, 37(1), 163-173.
- Hu, Y., Wang, H., & Zhang, W. (2022). The impact of green training on environmental performance of SMEs: A moderated mediation model. *Frontiers in Environmental Science*, 10, 938231
- Kala, K., & Vidyakala, K. A. (2020). A Study on the Impact of Green Banking Practices on Bank's Environmental Performance with Special Reference to Coimbatore City. *African Journal of Business and Economic Research*, 15(3), 1–6.
- Li, M., Zhang, Z., Cao, W., Liu, Y., Du, B., Chen, C., Liu, Q., Uddin, M.N., Jiang, S., Chen, C., Zhang, Y., and Wang, X. (2021). Identifying novel factors associated with COVID-19 transmission and fatality using the machine learning approach. *Sci. Total Environ.*, 764; 142810, [10.1016/j.scitotenv.2020.142810](https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.142810)
- Li, X., Ozturk, I., Majeed, M. T., Hafeez, M., & Ullah, S. (2022). Considering the asymmetric effect of financial deepening on environmental quality in BRICS economies: Policy options for the green economy. *Journal of Cleaner Production*, 331, 129909.

- <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.129909>
- Li, M., & Shen, L. (2019). Institutional pressure and green finance: A meta-analysis. *Journal of Business Ethics*, 158(3), 609-633.
- Ma, Z., & Wang, Y. (2020). Institutional isomorphism and green finance: A literature review. *Frontiers in Sustainable Finance*, 1, 1-13.
- Majumdar, A., Shaw, M. and Sinha, S.K., (2020). COVID-19 debunks the myth of socially sustainable supply chain: A case of the clothing industry in South Asian countries. *Sustainable Production and Consumption*, 24, 150-155.
- Maksimov, V., Wang, S.L., and Luo, Y. (2017). Reducing poverty in the least developed countries: The role of small and medium enterprises. *Journal of World Business* 52(2) 10.1016/j.jwb.2016.12.007
- Nasim, I., Chaudhry, I. S., and Bashir, F. (2022). Effects of trade, environment quality and human capital on industrial sector output in developing countries: A panel data analysis. *iRASD J. Eco.* 4 (1), 107–116. doi:10.52131/joe.2022.0401.0065.
- Nulkar, G. (2014). SMEs and Environmental Performance – A Framework for Green Business Strategies. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 133, 130–140.
- Oyedele O, Olowookere JK, Gbadebo AO, Sajuyigbe AS. Does Green Finance Affect Environmental Performance? Evidence from Nigerian Banks. *International Journal of Business Innovation*. 2022;1(2):e27631.org/10.34624/ijbi.v1i2.27631
- Ren, X., Shao, Q., & Zhong, R. (2020). Nexus between green finance, non-fossil energy use, and carbon intensity: Empirical evidence from China based on a vector error correction model. *Journal of Cleaner Production*, 277, 122844. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.122844>
- Risal, N. & Joshi, S.K. (2018). Measuring Green Banking Practices on Bank's Environmental Performance: Empirical Evidence from Kathmandu valley. *J. Bus. Soc. Sci.* 2, 44–56.
- Sajuyigbe, A. S., Eniola, A. A., Obi, J. N., & Peter, F. O. (2021). COVID-19 and Its Effect on Small Businesses in Nigeria: A Rational Choice Theory and an Empirical Approach. *Journal of Accounting and Strategic Finance*, 4(1), 122-134.
- Shaumya, S. & Arulrajah, A. (2017). The Impact of Green Banking Practices on Bank's Environmental Performance: Evidence from Sri Lanka. *Journal of Finance and Bank Management*, 5(1). 77–90. <http://doi.org/10.15640/jfbm.v5n1a7>
- Su, C.-W., Li, W., Umar, M., & Lobont., O.-R. (2022). Can green credit reduce the emissions of pollutants? *Economic Analysis and Policy*, 74, 205–219.
- Toke, L.K., and Kalpande, S. (2020). Total quality management in small and medium enterprises: An overview in Indian context. *Quality Management Journal* 27(3):159-175
- Tran, T., Do, H., Vu, T., & Do, N. (2020). The factors affecting green investment for sustainable development. *Decision Science Letters*, 9(3), 365–386. <https://doi.org/10.5267/j.dsl.2020.4.002>
- Wang, L., Ahmad, F., Luo, G., Umar, M., & Kirikkaleli, D. (2022). Portfolio optimization of financial commodities with energy futures. *Annals of Operations Research*, 313(1), 401–439. <https://doi.org/10.1007/s10479-021-04283-x>
- Wang, Z., & Sarkis, J. (2016). Environmental performance and institutional pressure: The role of green supply chain management practices. *International Journal of Production Economics*, 171, 339-352.

Otoriteryen Kişilik ve Altermeyer'in Sağ Kanat Yetkeçiliği Kuramı

Authoritarian Personality and Altermeyer's Theory of Right Wing Authoritarianism

Özlem Özdeşim SUBAY

Pamukkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Bölümü, Denizli, Türkiye

ÖZ

Sosyal bilimler alanında davranışçı yaklaşımın hâkim olması ile birlikte siyaset bilimi alanında yapılan araştırmalar ampirik bir temelde yürütülmeye başlanmıştır. 1950'lerde Adorno'nun öncülüğünde gelişen otoriteryen kişilik çalışmaları, kişilik yapılarının siyasal tutumlara etkisini araştırmıştır. Horkheimer ve Fromm ile başlayan otoriteryen kişilik çalışmaları, Adorno ve çağdaşı olan bilim insanlarının yaptıkları deneysel çalışmalar ile kişilik yapıları ve siyasal davranış arasında ilişkinin olabileceğine dair önemli bulgulara ulaşmıştır. Freud'un tarif ettiği klasik yer değiştirme mekanizmasıyla açıklanan otoriteryen kişilik, otoriteye ve güçlü liderliğe karşı derin bir bağlılık beslenmesi ve otoritenin onaylamadığı dış gruplara saldırganca tutum sergilenmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Son dönemlerde Adorno ve çağdaşlarının geliştirdiği otoriteryen kişilik kuramını, sosyal psikolog Bob Altermeyer bir adım öteye taşıyarak Sağ Kanat Yetkeçiliği kavramından bahsetmiş ve bunu ölçeklendirmiştir. Bu çalışmanın amacı, otoriteryen kişiliğin ne olduğunu, onu besleyen kişilik eğilimlerini, alan yazınında otoriteryen kişiliği ölçmek amacıyla geliştirilmiş birtakım ölçekleri ve Bob Altermeyer'in Sağ Kanat Yetkeçiliğini açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset Psikolojisi, Otoriteryen Kişilik, Faşizm Ölçeği, Sağ Kanat Yetkeçiliği, Bob Altermeyer

ABSTRACT

With the dominance of the behavioral approach in the field of social sciences, research in the field of political science began to be conducted on an empirical basis. Authoritarian personality studies, which developed under the leadership of Adorno in the 1950s, investigated the effects of personality structures on political attitudes. Authoritarian personality studies, which began with Fromm and Horkheimer, have reached important findings regarding the possibility of a relationship between personality structures and political behavior through experimental studies conducted by Adorno and his contemporary scientists. Authoritarian personality, explained by the classical displacement mechanism described by Freud, emerges as a deep devotion to authority and strong leadership and an aggressive attitude towards external groups that the authority does not approve of. Recently, social psychologist Bob Altermeyer took the authoritarian personality theory developed by Adorno and his contemporaries one step further and introduced the concept of Right Wing Authoritarianism and scaled it. The aim of this study is to explain what authoritarian personality is, the personality tendencies that nourish it, some scales developed in the literature to measure authoritarian personality, and Bob Altermeyer's Right Wing Authoritarianism.

Anahtar Kelimeler: Political Psychology, Authoritarian Personality, Fascism Scale, Right-Wing Authoritarianism, Bob Altermeyer

Geliş Tarihi/Received 22.05.2024
Kabul Tarihi/Accepted 22.08.2024
Yayın Tarihi/Publication Date 15.10.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding author:
Özlem Özdeşim SUBAY
E-mail: oikiz@pau.edu.tr

Cite this article: Subay, Ö.Ö. (2024). Authoritarian Personality and Altermeyer's Theory of Right Wing Authoritarianism. *Dynamics in Social Sciences and Humanities*, 5(2), 46-56.

Content of this journal is licensed under a Creative
Commons Attribution-Noncommercial 4.0
International License.

Dynamics in Social Sciences and Humanities

Giriş

Bireylerin duygu, düşünce ve davranışlarında birtakım farklılıklar bulunmaktadır. Biyolojik durum ve sosyal ortamdan bağımsız olarak kişinin süreklilik gösteren ve diğerlerinden farklı olan özellikleri ve eğilimleri kişilik olarak adlandırılmaktadır (Berens ve Dario, 1999). Evrensel olarak genel bir tanımının olmadığını vurgulayan Cottam ve meslektaşlarına (2017) göre, kişilik, genel olarak davranış kalıplarını açıklamakta ve bireyin davranışlarını nispeten istikrarlı bir biçimde oluşan yönlerini ortaya koymaktadır. Kişilik, siyasal davranışı etkileyen temel psikolojik etmenlerden biri olarak görülmektedir. Örneğin, pek çok insan düşünce süreçlerinde karmaşıklık, iktidar ve başarı arzusu gibi ortak özelliklere sahiptir. Ancak bu özelliklerin birleşiminde farklı bireyler ortaya çıkmakta ve her bir birey eşsiz olmaktadır. Ayrıca kişilik, siyasal davranışı bireyler bilincinde olmadan etkilemekte ve bireylerin siyasal tercihlerini yönlendirmektedir. Bu yönlendirme karşılıklıdır; kişilik, sadece bireylerin siyasal arenada nasıl düşündüklerini ve davrandıklarını etkilemekle kalmamakta ve aynı zamanda bireylerin yaşam deneyimlerinden de etkilenmektedir (Cottam ve diğ., 2017, s. 34, 43).

Sennett (2011, s. 25) otoriteyi temel bir gereksinim olarak görmektedir. Çocuklar kendilerine yol gösterecek, kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak bir otoriteye ihtiyaç duyarlar. Yetişkinler için ise otorite olmak kendilerini tamamlayan temel bir gereksinimdir. Ayrıca, otorite kavramı, zor kullanma yoluna ve iknaya başvurmadan insanların tutum ve davranışlarını yönlendirebilme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır (Bal, 2014, s. 250). Otorite zorla güç kullanmaktan ziyade güven ve kabullenmeyi içermektedir. Dolayısıyla otorite bir şey yaptığında veya birilerine yaptırdığında çevresindekileri ikna etmek veya onlara karşı cebre başvurmak zorunda kalmamaktadır. Çevresindekiler, ona güven ilişkisi içinde bağlı olarak itaat ederler; otoriteye bu imtiyazı sağlayan aparat ise bilgi, statü ve pozisyon olabilmektedir (Bal, 2014, s. 43).

Otoriteye bağlı, otoriter yönetimi destekleyen kişiyi nitelendirmek için Türkçe karşılığı olarak "otoriter" sıfatı uygun olmadığından, çalışmalarda otoriteriyen kelimesi tercih edilmektedir. Günümüz terimleriyle, otoriteriyen kişilik, siyaset bilimi alan yazınında, psikolojik ve sosyolojik olarak demokratik olmayan davranışların tümünü kapsayan bir üst kavramdır (Batmaz, 2006, s. 50). Otoriteriyen kişiler, kendilerine sağlayamayacaklarına inandıkları kesinlik ve rahatlığı sunan başkalarının dikte ve kontrolünü sevmektedir. Bu kişiler, yeni ve alışılmadık durumlara karşı, eski normlara ve değer sistemlerine katı bir şekilde bağlı

kalmayı yeğlemektedir. Otoriteriyen kişilerin yeni durumlara gösterdikleri endişeli ve sert tepkilerin sebebi ise, gerçekte bastırılmış düşmanlık ve pasif saldırganlık olarak görülmektedir. Otoriteriyen kişiler, kriz durumlarıyla bağımsız olarak başa çıkabilmeye yönelik mekanizmalar geliştirmediklerinden düşmanca eğilimler gösterebilirler (Oesterreich, 2005, s. 275, 284).

Bireyin kişiliğini oluşturan unsurlar, her bireyin psikik gelişimde farklı olabildiği gibi aynı zamanda yaşadığı toplumun kültürel değerleri de benzer tutum ve davranışların gelişmesine sebep olabilmektedir. Çalışma konusunu itibari ile bu çalışmada siyaset psikolojisinin ilgi odaklarından biri olan otoriteriyen kişilik ele alınmaktadır. Türkiye'deki siyaset psikolojisi alan yazınında siyaset bilimciler tarafından alana katkı sağlayan otoriteriyen kişilik ile ilgili çalışmaların eksik olduğu görülmüş, bu eksikliği gidermek amacıyla teorik bir çalışma ele alınmıştır. Bu çalışmada, otoriteriyen kişilik örüntüsünün bileşenlerinden, psikanalitik açıdan onu besleyen eğilimlerden, bu kişilik örüntüsünü ölçmek amacıyla oluşturulan birtakım ölçeklerden ve Bob Altemeyer'in ortaya koyduğu Sağ Kanat Yetkiciliği kavramından bahsedilecektir.

Otoriteriyen Kişilik

II. Dünya Savaşı döneminde Nazi Almanyası'nda soykırımın yapılması ve halkın bu konudaki desteği sosyal bilimlerin alanında birçok disiplin tarafından incelenmiştir. Otoriteriyen kişilik ile ilgili yapılan çalışmaların uzun bir tarihi olsa da, bu tür araştırmalara duyulan ilgi II. Dünya Savaşı'nın ve Almanya'daki Nazi rejiminin bir sonucu olarak artış göstermiştir. Bu rejimi aşırı sağcı ve faşist siyasal ilkeleri ile fanatik antisemitizmi sosyal bilimcileri, siyasal otoriteriyenizmin izlerinin kişilik sendromuna kadar gidebileceği ve bu kişilik sendromunun araştırılması gerektiği düşüncesine kadar götürmüştür (Cottam, 2017, s. 61).

Otoriteriyen kişiliğe dair ilk çalışmalar 1938'de Nazi Almanyası'nda psikolog olan E. R. Jaensch'in J insan tipi olarak atfettiği otoriteriyenizmin ideal insana yakın olduğu iddiasına dayanmaktadır. Bu kişiliğe sahip olanların özelliklerinin, kararlılık, sertlik, mutlak algı gücü, sebat ve erkeklik olduğu belirtilmiştir. Fakat o dönemde Jaensch'in ideal olarak atfettiği J insan tipi zamanla olumsuzlanarak birçok sosyal bilimci tarafından eleştirilmiştir. Aynı dönemde, bu olumsuz değerlendirmeleri paylaşan Horkheimer ve Fromm'a göre, otoriteriyen kişiler, otoriteye boyun eğme, kurallara körü körüne bağlanma, tutuculuk, hoşgörmezlik, milliyetçilik, dogmatiklik, kuvvet ilişkilerini önemseme, önyargı ve etnosantirizm gibi özelliklere sahiptir (Kağıtçıbaşı, 1973, s. 1- 2). Van Hiel ve meslektaşları (2004, s. 824) ise otoriteriyenizmin günümüzde yaygın olarak

profaşist tutumları, politik ve iktisadi muhafazakârlığı, önyargıyı, gruplar arası çatışmayı besleyen ayrımcı kalıp yargıları açıklayan bir kavram olduğunu ifade etmişlerdir.

Otoriteriyen kişilik, otoriter tepkiyle yeterince başa çıkmayı öğrenememenin bir sonucudur. Otoriterlik, kişinin kendisine yönelik tehdit altında olduğunu hissettiği durumlarda ona destek olanlara sığınma eğiliminin gösterilmesiyle ilişkilidir (Oesterreich, 2005, s. 283). Aynı zamanda, otoriteriyenlik, eline otorite geçince mümkün olduğunca acımasız ve merhametsiz davranışlar sergileyen, ancak karşısında otorite olarak atfettiği birisi olduğunda son derece naif ve itaatkâr olabilen kişilik tutumlarını ve dışavurumları kapsamaktadır (Batmaz, 2006, s. 49).

Geleneksel olan otoriteriyen kişi, otorite tarafından hor görülen dış gruplara karşı saldırgan tutumlar sergilerken, otoriteye ve güçlü liderliğe karşı ise derin bir bağlılık göstermektedir. Bu durum Freud'un tarif ettiği klasik yer değiştirme mekanizmasıdır. Özellikle sosyal olarak kabul görmeyen, saldırgan cinsel tutuma sahip olan kişiler bu kişilik türünü kolayca geliştirebilmektedir. Bu saldırgan dürtülerini önüne geçmeye çalışan kişiler, kendilerini endişeli ve güvensiz hissetmekte ve güçlü bir otoritenin dış dünyaya karşı kendilerine rehberlik etmelerine ihtiyaç duymaktadır. Dolayısıyla, sert, cezalandırıcı ve kindar ebeveynler ve katı sosyal kodlar otoriteriyen kişilik örüntüsünün şekillenmesinde etkin bir role sahiptir (Stone ve diğ., 1993, s. 4). Duckitt'a göre, katı ve cezalandırıcı ebeveyn davranışları, bireyin otorite olgusuna karşı kızgınlık ve düşmanlık beslemesine yol açmakta ve bu durum ise bireyin otoriteye daha güçlü bir şekilde ihtiyaç duymasına ve aynı zamanda otoriteden korkmasına sebep olmaktadır. Bu psikodinamik bireylerin kişilik gelişimini doğrudan etkilemekte ve otoriteriyen kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Ayrıca otoriteriyen kişilik örüntüsüne sahip bireyler, bu özelliklerini bazı davranışlarda ve tutumlarda ifade etmekte ve bu durum Faşizm Ölçeğiyle ölçülebilen birtakım antidemokratik inançlara ve gruplar arası ilişkilere yol açmaktadır (Duckitt, 1989, s. 64).

Otoriteriyen kişilik yapısına sahip bireylerin, özellikle dinsel konularda eleştirel düşünme yeteneğine sahip olmadığı düşünülmektedir. Bu görüşe göre, bu kişiler eldeki verileri rasyonel bir şekilde analiz etmek yerine otorite olarak gördükleri kişi ve kurumların duygu ve düşüncelerini benimseyip kabul etmektedirler. Ayrıca bu kişiler alçakgönüllü tavırlar sergilemeyerek, çevrelerinden kendini beğenmiş olarak algılanabilirler. Özellikle kendilerinin de otorite olarak görülebileceği bir güç elde ettiklerinde başkalarına karşı sadist pozisyona geçerek, baskıcı ve

zorlayıcı olabilirler. Otorite olarak benimsediklerinin düşünce ve tutumlarını desteklemeyen kanıtlara karşı ise objektif bir tutum sergilemek yerine saldırganca davranarak, bu kanıtları sunanları tehlikeli olarak görüp onları ötekileştirebilir, hatta şeytanlaştırabilirler. Grup aidiyetleri de yüksek olan bu kişiler, onlardan olmayan diğer grupların üzerinde egemenlik kurmaya çalışması, gruplar arası siyasal, sosyal ve kültürel çatışmalara sebebiyet verebilmektedir. Kendilerini üstün gören ve başarısız olmayı kabul edemeyen bu kişiler, başarısızlığın sorumluluğunu diğer gruplara atfederek, sorumluluğu üzerilerine almamaktadır. Resmi otoritenin muhaliflere karşı adaletsiz davranmasını ve kanunsuz bir güç uygulamasını onaylarlar. İçinde buldukları grubun üstün özelliklere sahip olduğuna inandıklarından, toplumsal baskınlık düzeyleri yüksektir (Güldü, 2011, s. 32).

Psikanalitik Açıdan Otoriteriyen Kişiliği Besleyen Kişilik Eğilimleri

Siyasal sisteme ve devlete karşı bireyin riayet etmesi, psikanalitik kuramda çocuğun otorite olarak gördüğü babaya itaat etmesine benzemektedir. Burada süper ego, güdüleme ve yönetilme mekanizmasını sağlamaktadır. Otorite konumundaki kişiye veya kuruma karşı duyulan akıldışı boyun eğme ve bağlılık duygularının sebebi, bireyin yanında bu otoritenin güçlü olduğu ve o bireyi tehlikelere karşı koruyacağı algısıdır. Dolayısıyla, devlet ve siyasal sistem güçlü olduğu görünümünü verdiği ve güven sağladığı sürece bireyler ona olan bağlılıklarını sürdürecektir (Osborn, 1981, s. 188).

Bu konudaki ilk çalışmaları yapan Fromm, çocukluk yıllarını aile ortamında inceleyerek, çocuğun babaya boyun eğişinin sebebini, isyan ve itaatsizliğin doğurduğu temel güvensizlikten bir kaçış olarak ele almıştır. Bu boyun eğişin, giderek bir yandan otoriteyi temsil eden diğer kişi, kurum ve kutsal varlıklara; diğer taraftan vicdan adı altında iç otoriteye genellendiğini iddia etmiştir. Fromm'a göre, otoriteye boyun eğmek kişinin özgürlüğünü daraltmakta; ancak sorumluluğunu azalttığı için, temel güvenini arttırmaktadır. Bu sebeple, kuvvet ilişkileri, otoriteriyen kişinin hayatında büyük önem kazanarak, mutlak tahakküm etme ya da boyun eğme davranışlarına yol açmakta, böylece sevgi ilişkilerinin yerini almaktadır (Fromm, 1996). Oesterreich de (1974) yaptığı araştırmalarda benzer bir bulguya ulaşmış ve aşırı koruyucu ebeveynlik davranışı ile çocuğun daha sonraki yaşamında bağımlılığa yönelimi arasında bir ilişki olduğunu saptamıştır. Çünkü ebeveynin aşırı koruma ve kontrolü, bireyin çözümler geliştirmesini engellemekte ve böylece belirsiz ve stresli durumların üstesinden gelebilmesini

olanaklı kılmamaktadır. Bu durumda ortaya çıkan bir tür “bağımsızlık eksikliği”, bireyin problemlerle başa çıkabilme yeteneğinin gelişmesini engeller ve otoriteye olan güveninin güçlenmesine yol açar. Bu nedenle, Oesterrich (2005, s. 286), ebeveynler ile ilişkide güçlü duygusallık yaratan sosyalleşme koşullarını (örneğin, sevgi odaklı disiplin teknikleri ve çocuğun kendi inisiyatiflerini geliştirme yeteneğini engelleyen katı denetim gibi) otoriter gelişime yol açan faktörlerden biri olarak işaret etmektedir.

Bir insanın kendi benliğinin bağımsızlığından vazgeçmesi ve benliğinin yoksun olduğu gücü kazanabilmesi için kendini, kendisinin dışındaki birisiyle ve bir şeyle birleştirme eğilimi özgürlükten kaçış mekanizmasıdır. Fromm'un otoriteriyen kişilik olarak adlandırdığı, bu mekanizma boyun eğme ve hükmetme olarak karşımıza çıkmakta, çeşitli derecelerde mazoşistik ve sadist eğilimlerde görülmektedir (Fromm, 1996, s. 121). Mazoşistik eğilim gösteren birey, kendine yönelik önemsizlik, güçsüzlük ve aşağılık duyguları içindedir. Bu kişiler, bilinçli bir şekilde bu duygulardan şikâyet etmelerine ve onlardan kurtulmak istemelerine rağmen, bilinçsiz olarak kendilerini aşağı ve önemsiz hissetmeye sürüklenirler. Aynı zamanda, mazoşistik eğilim gösteren kişiler, kendilerinin dışında bulunan güçlere, başka insanlara veya kurumlara göze çaracak biçimde bağımlılık geliştirmektedirler. İstedikleri şeyleri yapıp, özgürlüklerini gerçekleştirecekleri yerde bağımlı oldukları bu dış güçlere itaat etmektedirler. Hayatın tümü, onlar için hâkim olamayacakları veya kontrol edemeyecekleri ezici bir güçtür (Fromm, 1996, s. 122; Polat ve Subay, 2016, s. 61).

Mazoşizmin nevrotik bir acı ve kişinin benliğini güçsüzleştiren, mutsuz olmaya eğilimli hale getiren bir dürtü olduğunu ifade eden Horney (1937), bu eğilime sahip olanların acı çekmekten yararlandığını belirtmektedir. Özgüvensiz olan bu kişiler, çaresizlik duygusuyla birlikte kendi isteklerini ve düşüncelerini dile getirme becerisine sahip olamamaktadır. Acı duymanın uyuşturucu bir etkisi olduğundan, bu kişiler, abartılmış acı yaşayarak bundan kurtulmaya çalışmaktadır. Acıyla birlikte sevgiye sahip olan kişi, bireyselliğinin çözülmesiyle kendini daha büyük bir varlık içinde yitirmesini sağlamakta ve kuşkularını benliğinden uzaklaştırarak belli bir doyuma ulaşabilmektedir (Horney, 1937, s. 259-260).

Mazoşistik eğilimlerin yanında ve bu eğilimin zıddı gibi gözükken ancak öyle olmayan özgürlükten kaçış mekanizmalarından diğeri sadistik eğilimdir. Başkalarının üzerinde kayıtsız şartsız bir güce sahip olarak onları kendine bağımlı hale getirmeye çalışmak bu sadistik eğilimlerden biridir. Başkalarının kendisine bağımlı hale gelmesinden yitirmeyerek, onları istismar etmek, onlara ait ne varsa

kullanmak ve çalmak ise, bu sadistik eğilimin bir sonraki aşamasıdır. Başkalarına acı verme ve onların acı çektiğini görmekten haz duyma ise, bu sadistik eğilimin en son aşamasıdır. Bu acı verme durumu fiziksel olabildiği gibi, çoğunlukla manevidir. Kendi değerini yüceltmeye çalışan sadist kişi, bunu başkasını inciterek, küçük düşürerek ve aşağılayarak yapar (Fromm, 1996, s. 122-123; Polat ve Subay, 2016, s. 61).

Pratikteki sonuçları bakımından acı çekme arzusu olarak tanımlanan mazoşistik eğilimin tam tersi gibi görünen sadizm, psikolojik bakımından mazoşizm ile aynı sebeplerden beslenmektedir. Mazoşizm gibi sadizmin de psikolojik açıdan insanın kendi benliğine, güçsüzlüğüne ve yalnızlığına katlanamamasından kaynaklandığı görülmektedir. Bu bağlamda Fromm sadizme ve mazoşizme ortak yaşarlık adını vermiş, bu ortak yaşarlığı ise bir benliğin kendi bütünlüğünü kabul etmeyerek başka bir benlik ile birleşmesi olarak tanımlamıştır. Nasıl mazoşist eğilimlere sahip bir insan bu eğilimini gidermek için bir başka kişi ve nesneye muhtaç ise, sadistik eğilimleri olan insan da bir kişi ve nesneye ihtiyaç duymaktadır. Mazoşizmde birey kendini bir dış gücün içinde eriterek kaybetmekte ve kendini güçlü hissetmekte; sadizmde ise birey kendisinden güçsüz olarak nitelediği başka bir varlığı benliğinin bir parçası haline getirerek bağımsız bir varlık olmaktan çıkmaktadır. Her iki durumda da bir ihtiyaç söz konusudur, bu ihtiyaç sebebi aynıdır ve sonuç olarak bireysellik ve özgürlük yitirilmektedir (Fromm, 1996, s. 133; Polat ve Subay, 2016, s. 65- 66).

Mazoşistik eğilim gösteren kişiler kültürel ve siyasal yapıda bu eğilimlerini tatmin edecek bir ortam bulabilirlerse, kendisini kendinden daha büyük bir yapıyla özdeşleştirmektedir. Bu büyük yapı faşist sistemlerde görülen bir lider olabileceği gibi, bir kurum, Tanrı, millet ve vicdan da olabilir. Bu durumda kişi kendinden güçlü bir yapıya itaat edip, boyun eğerek, aynı duyguları paylaşan milyonlarca kişiyle birleşmekte ve gücüne güç katıp kendini güvende hissetmektedir. Mazoşistik eğilim gösteren kişi kendi özgür iradesinden ve benliğinden feragat ederek bir birey olarak bütünlüğünü kaybetmekte, ancak yeni katıldığı güç ile kendini güvende hissetmektedir. Kendi kaderini belirleme sorumluluğunu almayan bu birey, yaşamın anlamını, benliğini ve kim olduğunu bu güçle özdeşleştirir ve kendini o güçle tanımlar (Fromm, 1996, s. 129-131).

Otoriteriyen Kişiliği Ölçmek İçin Geliştirilen Faşizm Ölçeği

1950 yılında Adorno, Frenkel-Brunswik, Levinson ve Sanford tarafından geliştirilen kuram, Nazi Almanyası'nın antisemitizmiyle ilgili yapılan araştırmaların sonucunda ortaya çıkmıştır. Otoriteriyen kişilik kuramı, temelini psikanalitik yaklaşıma dayandırarak kişilik özelliklerinin

gözlemlenebilir ve ölçülebilir yönlerini ele almaktadır. Bu kuramın hipotezi, bir bireyin siyasi, ekonomik ve toplumsal inançlarının, onun kişiliğinde derinde yatan eğilimlerin bir ifadesi olduğudur. Bu kişilik yapısının genellikle aile yapısındaki birtakım tutum ve davranışların çocuğa aktarılması ile geliştiği düşünülmektedir. Ebeveynlerin kendilerini ait hissettikleri sosyo-kültürel etnik ve dini gruplar ile diğer gruplara karşı tutum ve davranışları çocuğa aktarılmaktadır (Adorno ve diğ., 1950).

Adorno ve meslektaşlarına (1950) göre, bu kişilik örüntüsü, hiyerarşik, istismarcı ve katı tutum sergileyen anne baba ve çocuk ilişkilerinde daha sık görülmektedir. Sosyal ve siyasal bakış açıları dar olan bu kişiler güce yönelmekte, gücü istismar etmektedir. Özellikle sert disiplin uygulamalarının sıkça yaşandığı ve cinselliğin baskılandığı bir çocukluk dönemi bu örüntünün gelişme ihtimalini arttırmaktadır. Sosyal ve siyasal yönelimlerde etkili olduğu düşünülen bu kişiliğin, çocukluk döneminde ebeveynlerinden ve çevresinden az sevgi ve ağır ceza gören çocuklarda ortaya çıktığı görülmektedir (Hasta ve Dönmez, 2009, s. 20).

Adorno ve meslektaşları (1950), bu kişilik örüntüsünün çocukluktaki otoriteriyen yetiştirme kalıplarının ve bunun sonucunda ortaya çıkan zayıf bir egonun ürünü olduğunu iddia etmiştir. Çocukluktan devralınan ailede hiyerarşi, disiplin ve cezalandırma gibi özellikler süper egonun çok kuvvetli olmasıyla sonuçlanmaktadır. Süper egonun baskın olması, id tepkilerinden kendini koruyamayan zayıf egoya hükmetmesi ile sonuçlanmaktadır (Karaosmanoğlu, 2019, s. 140). Onlara göre, otoriteriyen kişilerin ebeveynleri, çocukları cinsel arzular, bedensel fonksiyonlar ve saldırganlığa ilişkin id kaynaklı dürtüleri nasıl kontrol edeceklerini öğrenmeye çalışırken onların yaşadığı zorluklara karşı duyarsız kalmıştır. Çocuklarının gelişmesine yardımcı olmak yerine bu ebeveynler talepkâr ve kontrolcü bir tavır sergileyerek sert disiplin teknikleri uygulamışlardır. Buna ek olarak, ebeveynler ayrıca kendilerini, çocuklarını oldukça geleneksel yöntemlere göre yetiştirmeye kararlı kişiler olarak tarif etmişlerdir. Dolayısıyla çocuklar kendi cinsel ve saldırgan dürtülerini etkin bir şekilde kontrol etme yöntemlerini geliştirememiş ve bu dürtülerden korkar hale gelmiştir (Adorno ve diğ., 1950). Adorno ve meslektaşlarının araştırmayı yaptığı dönem göz önüne alındığında, otoriteriyen kişilerin, anti-demokratik ve sağ siyasi ideolojiye sahip, antisemitik, etnik merkezci, ırksal ve diğer azınlıklara karşı düşmanlığı olan Nazi Almanyası faşizmine yatkın olduğuna dair bir genel kabul olduğu gözlemlenmektedir (Cottam ve diğ., 2017, s. 62).

Faşizm Ölçeğini geliştiren Adorno ve meslektaşlarına (1950)

göre, bu kuramın bileşenleri, otoriter boyun eğme, otoriter saldırganlık, geleneksellik, kalıp yargı ve batıl inanç, yıkıcılık ve iyiliğe olan inançsızlık, duygusal kapalılık, güç ve sertlik, cinsellik ve yansıtmacılıktır. Çalışmanın amacı, bireylerin potansiyel olarak ne kadar otoriter olduklarını nicel olarak ölçmek olsa da, gizli antisemitik eğilimleri ortaya çıkaran özel bir "A- S ölçeği" de geliştirilmiştir. Adorno'nun yaptığı çalışmalarda, antisemitizmin doğası gereği öznel ve irrasyonel olduğu, batıl inançlara bağlı çarpıtılmış inançlardan beslendiği, bencil bir bakış açısıyla anti-demokratik hissiyatla ilişkilendirildiği saptanmıştır. Faşizm ölçeği sonucunda sosyolojik olarak bu örüntünün Avrupa'da genellikle alt- orta sınıfa özgü olduğu saptanmıştır. Gerçek konumları ile arzuladıkları konum arasında fark olan bireylerde bu durum daha fazla ortaya çıkmaktadır (Jay, 2019, s. 480-481).

Erken çocukluk döneminden kaynaklı bazı erotik bilinçdışı çatışmaları sağlıklı bir şekilde çözümleyemeyen kişiler, bu kurama göre, daha çok muhafazakâr siyasal fikirlere eğilim göstermektedir. Psikanalitik kurama göre, otoriteriyen kişiler, katı ve sabit bir bilişsellikçe sahip olmakta ve bu durum egonun zayıflamasıyla güce karşı itaat etmeyi kolaylaştırmaktadır. Egonun gelişiminin zayıflığıyla birlikte kırılabilirlik, dış güçlere karşı hassasiyet artmakta ve azınlıklara ve diğer muhalif gruplara karşı düşmanca tavır sergilenmektedir. Azınlıklara ve muhalif gruplara karşı düşmanca tavır sergileme arzusu ise muhafazakâr bir siyasal görüşün benimsenmesiyle doyurulmaktadır. Psikanalitik kurama göre, otoriteriyen kişi, otoriteye boyun eğmenin yanı sıra belirsizliğe karşı da hoşgörü göstermemektedir. Otoriteriyenliğin aşırı sağ görüş olduğunu benimseyen bu kurama göre, siyasi görüş yelpazesinden aşırı sağdan aşırı sola gidildikçe otoriteriyenlik düzeyinin düşmesi beklenmektedir. Ancak bu kuramı desteklemeyen İdeolog Hipotezine göre, aşırı sağ görüşlü kişiler kadar aşırı sol görüşlü kişiler de otoriteriyen kişiliğe sahip olabilmektedir. Dolayısıyla bu kişilik örüntüsünü aşırı sağ siyasi görüşü gibi tek bir siyasi görüşe atfetmek doğru gözükmemektedir (Rokeach, 1956, s. 2; Hasta ve Dönmez, 2009, s. 20- 21).

İdeolog Hipotezini destekler nitelikte, Faşizm Ölçeğinin kişileri otoriteriyen olup olmama noktasında nitelendirmeye çalışması ve bu ölçekten yüksek puan alanların aşırı sağ görüşlü olarak konumlandırılması sosyal bilimciler tarafından eleştirilmiştir (Sönmez, 2014, s. 17). Bu eleştirilerin ardından birçok yaklaşım ele alınmış, sosyal bilimci Bob Altemeyer'in (1981, 1988) geliştirdiği Sağ Kanat Yetkiliği Kuramı ön plana çıkmıştır. Altemeyer (1981), yıllarca kullanılan Faşizm Ölçeğine alternatif olarak psikometrik olarak daha güçlü olduğuna inandığı Sağ Kanat

Yetkecilik Ölçeği'ni (Right-wing Authoritarianism Scale) geliştirmiştir.

Sağ Kanat Yetkeciliği

Kanadalı sosyal psikolog Bob Altemeyer, Adorno ve meslektaşlarının Sağ Kanat Yetkeciliği'ni geliştirerek otoriteriyen kişilik kuramını bir adım öteye götürmüştür. Altemeyer'a göre otoriteriyen kişiler otoriteriyen saldırganlık, otoriteriyen boyun eğcilik ve geleneksellik olmak üzere üç tutum ögesine sahiptir. Otoriteriyen boyun eğcilik, kişinin aidiyet bağı duyduğu toplumda yer alan herkes tarafından onaylanan ve yasalarla da meşru kabul edilen otoriteye yüksek düzeyde boyun eğmesidir. Otoriteriyen saldırganlık, bu otorite tarafından onaylanan ve toplumun genelinden farklı ya da azınlıkta olan gruplara karşı saldırgan tavırlar içinde bulunmasıdır. Geleneksellik ise, toplum ve otorite tarafından sahip çıkılan toplumsal geleneklere sorgulama yapılmaksızın yüksek bağlılık duyulmasıdır (Altemeyer, 2006, s. 9).

Altemeyer (2006), otoriteriyen boyun eğcilik tutumu yüksek olan kişilerin, toplumda otorite olarak kabul ettikleri liderlerin ya da kurumların söz ve davranışlarını kabul ettiğini ve onun emirlerini yerine getirmekte istekli olduğunu belirtmektedir. Bu kişiler otoriteye karşı güven duyarken sınırlı bilgiye sahip oldukları konularda bile otoritenin söylediklerini doğru kabul ederek ona itaat ederler ve otoriteyi eleştiren kişilere karşı, toplumu bölmeyi amaçladıkları düşüncesiyle olumsuz tavır sergilerler. Zamanla otoritenin verdiği kararlar yasalara aykırı bir durum arz etse bile, onlara göre otorite toplum için en iyisini bilmekte ve uygulamaktadır, bunu tartışmaksa toplumu bölücü ve ayrılıkçı faaliyetlere yöneltmektedir (Altemeyer, 2006, s. 15-16).

İkinci tutum ögesi otoriteriyen saldırganlık düzeyi yüksek olan kişiler, toplumdaki azınlık gruplara veya toplumun gelenekselliğini yansıtmayan sapkın olarak niteledikleri farklı gruplara karşı saldırgan davranışlar gösterme eğilimindedirler. Ayrıca bu saldırganlıkları toplumda otorite olarak kabul ettikleri kişi veya kurumlar tarafından da onaylanmaktadır. Bu kişiler, çocuk eğitiminde veya gerekli olan durumlarda fiziksel cezaları ve mahkemelerde idam cezasını onaylarlar. Buna ek olarak, otorite tarafından bir azınlık grubunun toplumsal düzeni tehdit ettiği ifade edildiğinde bu gruplara karşı saldırgan tavırlar sergilerler (Altemeyer, 2006, s. 21). Ahlaki açıdan farkında olmadan birçok çifte standarda sahip olan otoriteriyen kişilerin, azınlık gruplara karşı toleransları oldukça düşüktür. Dar ve kısıtlı sosyal çevrelerde kendileri gibi düşünen kişiler ile bir araya gelirler ve genellikle kendi görüşlerinin "ahlaki çoğunluğu" yansıttığını iddia ederler (Altemeyer, 1998, s. 47).

Son olarak, geleneksellik tutum ögesi yüksek olan kişiler, toplumda yer alan herkesin gelenek ve göreneklere sıkı sıkıya bağlı olması gerektiğini kabul ederler. Bu kişiler dini inancı ne olursa olsun, inançları konusunda son derece tutucudurlar, onlara göre dinen neyin doğru ya da neyin yanlış olduğu kesin ve değişmezdir. Bu sebepten, geleneklerine, inançlarına, ibadet şekillerine ve yaşam tarzlarına yönelik reformist hareketlere karşı şiddetle karşı çıkarlar. Geleneksel aile yapısının devamını savunarak, kadının kocasına itaat etmesi gerektiğini düşünürler, toplumdaki cinsiyet rollerinin sorgulanmasına karşı çıkarlar. Cinsel anlamda geleneklere ve dini inanca uymadıklarını düşündükleri kişileri ve eşcinselleri toplumdan dışlarlar (Altemeyer, 2006, s. 27-29).

Başlangıçta, otoriteriyenizm kavramı Adorno ve meslektaşları (1950) ile birlikte, monolitik bir kavram olarak düşünülmeye rağmen, sosyal psikologların yaptığı daha sonraki çalışmalar bu kavramı otoriteriyen hakimiyet ve otoriteriyen boyun eğme olarak ikiye ayırmıştır (Van Hiel ve diğ., 2004, s. 825). Ayrıca, Pratto ve meslektaşları (1994), kendi içinde otoriteriyen egemenliği ölçen Sosyal Baskınlık Yönelimi (Social Dominance Orientation) Ölçeğini geliştirmiştir. Bu yönelim, gücün sürdürülmesi veya üretilmesi de dahil olmak üzere, sosyal gruplar arasındaki hiyerarşik ve eşit olmayan ilişkilerin güçlendirilmesiyle ilgilidir. Savaş ve şiddet yanlısı eğilimlerin, ayrımcılığın, gruplararası hiyerarşinin ve etnik merkezciğin ölçülmesi amaçlanmaktadır. Bu ölçeğin otoriteriyen boyun eğmeyi ölçen Sağ Kanat Yetkeciliği ile ırkçılık, militarizm, cezalandırıcılık ve muhafazakârlık gibi değişkenler bağlamında ilişkili olduğu saptanmıştır. Altemeyer'a (1998) göre, Sağ Kanat Yetkeciliği ile önyargıyı ideolojik bir tutum olarak kavramsallaştıran Sosyal Baskınlık Kuramı, sosyopolitik tutumlar ve gruplararası ilişkilerde ayrımcılığı açıklayan ve birbirini tamamlayan kuramlardır.

Duckitt ve meslektaşları (2001) "Önyargı ve İdeolojinin İkili İşleme Modeli" olarak geliştirdikleri çalışmada, Sağ Kanat Yetkeciliği'ni önyargıya sebep olan kişilik özelliği olmaktan ziyade önyargı geliştirmeyi sağlayan bir tutum olarak ele almıştır. Bu önyargı, iç grubun ve toplumun düzenini bozan ve onu tehdit ettiği iddia edilen gruplara karşı geliştirilmektedir. Ayrıca bu çalışmada Sağ Kanat Yetkeciliği ve Faşizm ölçeklerinin kişilik özelliklerinden ziyade sosyal tutum ve ideolojik doğaya sahip soruları içerdiği belirtilmektedir. Sağ Kanat Yetkeciliğinin öncelikli olarak tehlikeli bir dünyanın inanç normlarıyla ve inançlarıyla ilişkili olduğunu belirtmiştir. Sağ Kanat Yetkeciliği, "rock starlar" gibi geleneksel normların ihlallerine karşı olumsuz tepkileri öngörmektedir. Ayrıca, Duckitt ve Bizumic (2013), son

zamanlarda sosyal bilimcilerin Sağ Kanat Yetkecilik Ölçeğini tek boyutlu olması nedeniyle eleştirdiklerini de belirtmektedir. Düzgün ve meslektaşları (2022) ise, Sağ Kanat Yetkeciliği Ölçeğinin Faşizm Ölçeğine göre daha dengeli ve psikometrik olarak daha iyi özellikleri göstermesine rağmen, bu ölçek ve kavram üzerindeki soru işaretleri kaldıramadığını ifade etmektedir.

Thomsen ve meslektaşlarına göre, Sağ Kanat Yetkeciliği, özellikle gruplar arası geleneksel hiyerarşi olmak üzere, insanların, ilişkisel konumlarıyla dinamik etkileşimde bulunmaya çalıştıkları ilişkisel stratejilerle ilgili bireysel farklılıkların en iyi ortaya konduğu ölçeklerden biridir. Dolayısıyla, insanların belirli sosyal bağlamdaki ilişkilerini ortaya çıkarmak amacıyla bu ölçeğin uygulanması bir gereklilik arz etmektedir. Sağ Kanat Yetkeciliği Ölçeği ve Sosyal Baskınlık Yönelimi Ölçeği öncelikli olarak yabancı göçmenlere yönelik şiddete olan desteği ve yabancılara yönelik önyargıyı ölçme noktasında önemli ölçekler olarak görülmektedir (Thomsen ve diğ., 2008, s. 1456). Yapılan bazı araştırmalar, gruplar arası önyargı, ayrımcılık ve şiddetin sebeplerinin farklı motivasyonlardan etkilendiklerini ortaya koymuştur (Duckitt ve diğ., 2002).

Otoriterlik ve modern siyasi ırkçılık araştırmaları alanındaki temel teorik ve ampirik bir soru grubunu 900 Hollondalı lise öğrencisine uygulayan Meleon ve meslektaşları (1996), Adorno ve arkadaşlarının (1950), Lederer'in (1983), ve Altemeyer'in (1988) geliştirdiği ölçeklerin hangisinin teorik ve ampirik bağlamda bilimsel gerçekleri açıklamaya daha uygun olduğunu saptamaya çalışmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, bazı sosyal psikologların iddialarının aksine, otoriterliği açıklamada birbirinden farklı işlevlere sahip bu ölçeklerin birbirine karşı herhangi bir üstünlüğünün olmadığı tespit edilmiştir. Ölçeklerin, etnosantirizm, ulusal grup içi kayırmacılık, antisemitizm, anti-feminizm, itaatkâr davranışlar, sosyal cezalandırma, ırkçı bir partiye oy vermede otoriteye güven ve sempatinin etkisi gibi tahmin etmeleri gereken ana değişkenler üzerinde benzer saptamalara sahip oldukları görülmüştür (Meleon ve diğ., 1996, s. 643).

Oesterreich otoriteryen kişilik özelliklerinin politik sağcı eğilimlerle ilişkili olduğunu doğrular nitelikte araştırma bulgularına ulaşmıştır. 1991-2003 yılları arasında yaptığı üç farklı ampirik çalışmanın sonuçlarını genel bir bakış açısıyla değerlendirdiğinde, otoriterlik ile sağ kanat eğilimleri arasında güçlü bir korelasyon olduğunu belirtmiştir. Ona göre, sağ kanat ideolojik olarak, iktidarın gücünü, yetkililere boyun eğmeyi, gruplarla güçlü bir şekilde özdeşleşmeyi, yabancılara karşı düşmanlığı vurguladığı için otoriteryen kişileri çekmektedir (Oesterreich, 2005, s. 292).

Türkiye’de yapılan akademik bir çalışmaya göre Hasta (2002), sağ görüşlü öğrencilerin sol ve ılımlı görüşlü öğrencilere göre otoriteryenlik düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, sağ görüşlü öğrencilerin itaat etme eğilimlerinin ve belirsizliğe karşı hoşgörüsüzlük düzeylerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Katı bilişsel yapıya sahip olma iddiasını destekler nitelikte, otoriteryen kişilik örüntüsüne sahip olduğu tespit edilen kişilerin diğer gruplara nazaran karmaşık düşünebilme yetilerinin düşük olduğu tespit edilmiştir (Hasta, 2002). Bunun yanısıra Türkiye’de “Önyargı ve İdeolojinin İkili İşleme Modeli”ni kullanarak yapılan çalışma, toplumsal ilişkileri inşa eden siyasal ideolojiyi ve gruplararası önyargıyı kültürel açıdan analiz etmiştir. Bu çalışmada mevcut alan yazınına doğrulayan bir şekilde Sağ Kanat Yetkeciliğinin, sağ ideolojik yönelimle anlamlı bir pozitif ilişkisi ve sol ideolojik yönelim ile olumsuz ilişkisi tespit edilmiştir. Sosyal Baskınlık Yönelimi ise herhangi bir ideolojiyle ilişkilendirilmemiş; bunun sebebi olarak Türkiye’de sağ ideolojiye sahip olanların daha çok sosyal muhafazakârlığa odaklanmaları olarak açıklanmıştır. Sosyal Baskınlık Yönelimi sağ ideolojiyi daha çok serbest piyasa ekonomisiyle ilişkilendirmektedir (Birdir ve diğ., 2022).

Rattazzi ve meslektaşları, hem Altemeyer'in (1998) hem de Duckitt ve Bizumic'in (2013) aksine, otoriteryenizmi, otoriteryen boyun eğme ve saldırganlık ve muhafazakârlık olmak üzere iki boyutta ele almıştır. Bu iki boyutun puanları, daha yüksek katsayılar gösteren ve otoriterliğin temel parçasını açıklayan otoriteryen boyun eğme ve saldırganlık ile önyargı ve politik yönelimle farklı şekilde ilişkilendirilmiştir (Rattazzi ve diğ., 2007, s. 1230). Sağ Kanat Yetkeciliği Ölçeğini 363 üniversite öğrencisine ve 201 yetişkine uygulayan Rattazzi ve meslektaşları, İtalya'daki İslami göçmenlere yönelik otoriteryenlik ve önyargı ile katılımcıların politik yönelimleri arasındaki ilişkilerini incelemiştir. Bu çalışmada, otoriteryen boyun eğme ve saldırganlık boyutunun, muhafazakârlık boyutuna nazaran önyargı ve sağ siyasi yönelim ile daha güçlü bir bağ içinde olduğunu saptamışlardır (Rattazzi ve diğ., 2007).

Alan yazınında gruplar arası kalıp yargıları psikolojik bozukluklar ile ilişkilendiren otoriteryen kişilik kuramını eleştiren birçok sosyal bilimci bulunmaktadır. Bu eleştirilere göre, otoriteryen kişilik kuramını savunan sosyal bilimciler, sosyo-kültürel etmenleri ihmal ederek kişilik özelliklerine gereğinden fazla önem vermektedirler (Brown, 1995; Yapıcı, 2004). Bu bağlamda Pettigrew (1958) yaptığı çalışmalarda, kişisel önyargı ile sosyal normlardan kaynaklanan kalıp yargıların birbirinden farklı olduğunu ifade ederek, sosyo-

kültürel normların ayrımcı ve önyargılı tutumlara kaynaklık ettiğini belirtmiştir. Dolayısıyla önyargı ve olumsuz kalıp yargıların sadece kişilik özellikleriyle ilişkilendirilmesi doğru bir yaklaşım değildir. Kültürlerarası bir karşılaştırma yapan Kağıtçıbaşı'nın (1973, s. 75-78) elde ettiği bulgular da Pettigrew'i destekler niteliktedir. Ona göre, etnosantrizm, önyargı ve ayrımcılık gibi olgular sosyo-kültürel normlardan ve değer yargılarından beslendiği için her toplumun ötekini algılama ve değerlendirme şekli farklılaşmaktadır. Kağıtçıbaşı, başka bir çalışmada ise Türkiye'de otoriteriyen kişiliği besleyen sosyo-kültürel normların, devlete saygı ve sadakat bağlamında vatanseverlik ve otoriteye saygı duyma olduğunu belirtmiştir (Kağıtçıbaşı, 1970, s. 445).

Son yıllarda yapılan otoriteriyenizmi psikolojik çerçeveden değerlendiren çalışmaların Freudyen bakış açısını terk etmeye başladığını ifade eden Feldman, otoriteriyenizm fenomenini açıklamak için ölçek inşası bağlamında farklı bir temel oluşturan ve önyargı ve hoşgörüsüzlüğün gözlenebileceği koşullar hakkında tahminlerde bulunan yeni bir görüş ortaya atmıştır. Bu kavramsallaşma, insan uygarlığının evrensel bir özelliği gibi görünen bir gerilime dayanmaktadır: sosyal uygunluk temelinde bir sosyal düzen kurma ve kişisel özerklik alanını maksimize etme çabası arasındaki çatışma. Bu modelin en önemli bileşenini ise tehdit unsuru oluşturmaktadır. Bu bağlamda, sosyal uygunluğa değer verenlerin, kişisel özgürlüklere değer verenlerden çok, sivil özgürlükleri sınırlamak için hükümet eylemini destekleme olasılıkları daha fazladır. Sosyal uygunluğu önemseyenler, birtakım tehditlere karşı çok hassas olmalı; tehdit olarak görülen aşağılayıcı gruplara tepki göstermeli ve bunların özgürlüklerini ve haklarını sınırlandırarak tehdidi ortadan kaldırmak için yapılan eylemi desteklemelidirler. Bu kavramsallaştırmadaki önyargı ve hoşgörüsüzlük, sosyal uygunluğun ve algılanmanın değer biçilmesi birleşiminin bir sonucu olmalıdır (Feldman, 2003, s. 66-67).

Womick ve meslektaşları 2019 yılında yaptıkları bilimsel çalışmada, alan yazınında olumsuz anlamları içeren Sağ Kanat Yetkeçiliğini, hayatın anlamı ölçeği ile karşılaştırarak, bu kurama farklı bir boyut kazandırmıştır. Önemsiz veya anlamlı olanın ötesinde bir anlama sahip oldukları, bir amacı olduğu veya kaosu aşan bir tutarlılığa sahip oldukları hissedildiğinde hayatlar anlamlı olarak deneyimlenebilir. Onlara göre, hayatın anlamı amaç, tutarlılık ve önem olmak üzere üç boyutu içermektedir. Amaç, kişinin hayatının bir yönü olduğu ve değerli hedeflere ulaşmaya doğru yönlendirildiği hissidir. Tutarlılık veya anlaşılabilirlik, dünyadaki düzen algılarına ve kişinin hayatındaki olayların anlaşılabilir, birbirine uygun ve anlamlı olduğuna atıfta bulunur. Varoluşsal önem olarak da adlandırılan önem, kişi yaşamının

derin ve kalıcı bir değere sahip olduğunu ve katkılarının dünyada bir fark yaratacağını hissettiğinde deneyimlerin (Womick vd., 2019, s. 1057). Yapılan çalışmada, alan yazınında olumsuz anlamlar içeren Sağ Kanat Yetkeçiliğinin varoluşsal bir anlam işlevi olabileceğini, bu varoluşsal işlevin öncelikle kişinin hayatının önemli olduğu duygusuna ilişkin olduğunu saptamışlardır (Womick, vd., 2019).

Dünyayı tehlikeli ve tehditvarî olarak algılayan otoriteriyen kişiler, sosyal kontrol mekanizmasını işleterek grup içi norm ve değerleri korurlar ve bireysel özgürlükten ziyade sosyal uyuma önem verirler. Sağ Kanat Yetkeçiliği, doğrudan siyasal şiddeti ideolojik olarak meşrulaştırmaktadır ve ona zemin hazırlamaktadır. 1989 yılında Macaristan'da sosyalist devletin çöküşü, toplumsal yapıda birçok değişim ve dönüşüme sebep olmuştur. Yüksek işsizlik oranı, güvenlik sorunu gibi problemlerin ortaya çıkmasına sebep olan bu değişiklikler, sosyal, etnik ve dini azınlık gruplara yönelik siyasal şiddeti arttırmıştır. Macar toplumunda sembolik olarak tehdit edici görülen azınlık gruplarına karşı şiddetin meşruluğunun sağlanıp sağlanmadığını araştıran Faragó ve meslektaşları (2019), Sağ Kanat Yetkeçiliğinin bu noktada önemli bir işleve sahip olduğunu saptamıştır. Bu çalışmaya göre, Sağ Kanat Yetkeçiliği hem gruplar arası saldırgan eğilimleri meşrulaştırmakta hem de sembolik olarak tehdit edici gruplara karşı şiddeti haklı çıkarmaktadır. Tüm bunlara ek olarak, Dyrendal ve meslektaşları (2021), komplo teorilerine kolay inanan kişiler ile Sağ Kanat Yetkeçiliği arasında pozitif bir ilişki olduğunu saptamıştır. Norveç'te yapılan bu çalışmaya göre, Sağ Kanat Yetkeçiliği yüksek olan kişilerin, dünyaya karşı tehdit algısının daha yüksek olduğu ve komplo teorilerine daha kolay inandığı belirtilmiştir. Bu durum azınlık ya da diğer gruplara yönelik ortaya çıkan şiddet eylemlerin daha kolay meşrulaştırmasını sağlayabilir.

Górska ve meslektaşları (2021), sosyal normlar, Sağ Kanat Yetkeçiliği, dış gruba yönelik önyargı ve onlara karşı düşmanca davranışların daha iyi anlaşılması amacıyla alan araştırması yapmışlardır. Bu çalışmada, pozitif (yani hoşgörülü) sosyal normların varlığında, Sağ Kanat Yetkeçiliği ile önyargı arasında önceden iyi kurulmuş olan pozitif ilişkinin azaldığını ve hatta tersine döndüğünü, oysa negatif (yani hoşgörüsüz) sosyal normların varlığında bu ilişkinin azaldığını saptamışlardır. Ayrıca, pozitif (negatife karşı) sosyal normların varlığında yüksek Sağ Kanat Yetkeçiliğine sahip bireylerin daha düşük önyargısı, dış gruplara yönelik davranışsal niyetler arasındaki bağlantıya aracılık etmiştir. Dolayısıyla, Polonya ve İngiltere'de yapılan bu çalışma, otoriteriyenlerin hâkim olan hoşgörülü sosyal normlara yanıt olarak daha az önyargılı olma potansiyellerini kapsamlı olarak göstermiştir.

Sonuç

II. Dünya Savaşı'ndan sonra çağdaş siyaset biliminin odak noktası, normatif açıdan olması gereken değil, pozitif açıdan olanı incelemek olmuştur. Bu amaçla siyaset bilimi, siyasal olguları, bireylerin tutum ve davranışlarını inceleyen, çeşitli ampirik yaklaşımlar geliştirmiştir. Siyasal sistem içinde bireylerin tercihlerini ve bu tercihleri etkileyen süreçlere odaklanan çalışmalara, Frankfurt Okulu mensubu Horkheimer ve Fromm da dâhildir. İki dünya savaşı arası süreçte, Nazi Almanyası ve Mussolini İtalyası gibi faşist olarak adlandırılan rejimler dünya genelinde alan yazınında odak noktası olmuştur. Özellikle, bu süreçte bireylerin özgürlüğünü kısıtlayan rejimlere, partilere ve liderlere neden eğilim gösterdiklerini açıklamaya çalışan bilimsel çalışmalar rağbet görmüştür. Dolayısıyla, Horkheimer ve Fromm ile başlayan ve Adorno ve meslektaşları ile devam eden araştırmalarda otoriteryen kişilik kuramı, bireylerin otoriteye olan bağlılığını ve itaatini çeşitli ölçekler geliştirerek açıklamaya çalışmıştır. Bu ölçekler, insanların neden güçlü liderlere bağlılık gösterdiğini, sosyal yapıda hiyerarşik bir düzeni benimsediğini, geleneklere olan bağlılığını ve azınlıklara karşı öfkesini bilimsel olarak açıklama amacındadır. Bu amaçla, alanda ilk kullanılan ölçek Adorno ve meslektaşlarının geliştirdiği Faşizm Ölçeği olmuştur. Son dönemde, Kanadalı sosyal psikolog Bob Altemeyer ise Sağ Kanat Yetkencilik Ölçeğini geliştirerek, alan yazınında yerini almıştır. Alan yazınında kimi çalışmalarda Sağ Kanat Yetkencilik ise Sosyal Baskınlık Yönelimi ile birlikte kullanılmaktadır.

Bob Altemeyer tarafından geliştirilen Sağ Kanat Yetkencilik kişilerin otorite olarak gördükleri iktidarlara boyun eğdiklerini, otoritenin dışladığı, kabul etmediği gruplara karşı ise saldırganca davrandıklarını iddia etmektedir. Aynı zamanda bu kuram, toplumun geneli ve otorite tarafından kabul gören geleneklerin kişi tarafından sorgulanmadan doğru kabul edildiğini öne sürmektedir. Altemeyer'in Sağ Kanat Yetkencilikini kullanarak yapılan alan yazınındaki çalışmalarda, bu yetkencilik azınlık gruplara yönelik şiddeti meşrulaştırdığı ve bu kişilerin komple teorilere inanmaya daha yatkın olduğu ortaya çıkmıştır. Otoriteye itaat, önyargı ve muhaliflere ve azınlıklara karşı hoşgörüsüzlüğü kişilik ile ilişkilendiren bu çalışmalar alana katkı sunmakla birlikte birçok sosyal bilimci tarafından da eleştirilmiştir. Otoriteye bağlılığın sadece siyasi görüş yelpazesinin sağında yer alan kişilere özgü olarak görülmesi bu eleştirilerden bir tanesidir. Alan yazınında bu ölçeklere yapılan bir diğer eleştiri ise, önyargı ve ayrımcılığın sebebinin kişilikten ziyade kültürel normlarla açıklanması gerekliliğidir. Sonuç olarak, otoriteye olan bağlılığın kaynağına niceliksel olarak ulaşmayı amaç edinen bu ölçekler siyaset psikolojisi alanında önemli yer

tutmaktadır. Bu teorik çalışmanın Türkiye'de alan yazınında yapılabilecek Sağ Kanat Yetkencilikine ilişkin ampirik çalışmalara yön vermesi beklenmektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

- Adorno, T. W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D. J., Sanford, N., Aron, B., Morrow, W., & Levinson, M. H. (1950). The authoritarian personality. Norton & Company.
- Altemeyer, B. (1981). Right-wing authoritarianism. University of Manitoba Press.
- Altemeyer, B. (1988). Enemies of freedom: Understanding right-wing authoritarianism. Jossey-Bass.
- Altemeyer, B. (1998). The other "authoritarian personality". In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol. 30, pp. 47-92). Academic Press.
- Altemeyer, B. (2006). The authoritarians. <http://www.evcforum.net/datadropsite/theauthoritarians.pdf> (Erişim Tarihi: 15.04.2022).
- Bal, H. (2014). Siyaset teorisinde "otorite" kavramı. *Electronic Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 247-255.
- Batmaz, V. (2006). Otoriteryen kişilik. Salyangoz Yayınları.
- Berens, L. V., & Nardi, D. (1999). The sixteen personality types: Descriptions for self-discovery. Telos Publications.
- Birdir, E., Sayılan, G., Cingöz-Ulu, B., & Adams, G. (2022). Ideological orientations and generalized prejudice in Turkey: Adapting the dual process motivational model. *International Journal of Intercultural Relations*, 90, 21-37.
- Brown, R. (1995). Prejudice: Its social psychology. Blackwell.
- Cottam, M. L., Mastors, E., Preston, T., & Dietz, B. (2017). Introduction to political psychology (3rd ed.). Routledge.
- Duckitt, J. (1989). Authoritarianism and group identification: A new view of an old construct. *Political Psychology*, 10(1), 63-84. <https://doi.org/10.2307/3791588>

- Duckitt, J. (2001). A dual-process cognitive-motivational theory of ideology and prejudice. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol. 33, pp. 41 -113). Academic Press.
- Duckitt, J., Wagner, C., Du Plessis, I., & Birum, I. (2002). The psychological bases of ideology and prejudice: Testing a dual process model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, 75-93.
- Duckitt, J., & Bizumic, B. (2013). Multidimensionality of right-wing authoritarian attitudes: Authoritarianism-conservatism-traditionalism. *Political Psychology*, 34(6), 841-862.
- Düzgün, M., Cingöz-Ulu, B., & Sayılan, G. (2022). Sağ Kanat Yetkeçiliği: Kavramsallaştırma, Ölçüm ve Türkiye'deki Bulgulara Dair Sistematik Bir Derleme. *Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 62(1), 25-51.
- Dyrendal, A., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2021). Predictors of belief in conspiracy theory: The role of individual differences in schizotypal traits, paranormal beliefs, social dominance orientation, right wing authoritarianism and conspiracy mentality. *Personality and Individual Differences*, 173, 1-7. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110645>
- Faragó, L., Kende, A., & Krekó, P. (2019). Justification of intergroup violence – The role of right-wing authoritarianism and propensity for radical action. *Dynamics of Asymmetric Conflict: Pathways Toward Terrorism and Genocide*, 12(2), 113-128. <https://doi.org/10.1080/17467586.2019.1576916>
- Feldman, S. (2003). Enforcing social conformity: A theory of authoritarianism. *Political Psychology*, 24(1), 41-74. <https://doi.org/10.1111/pops.12744>
- Fromm, E. (1996). Özgürlükten kaçış (Ş. Yeğin, Çev.). Payel Yayınları.
- Górska, P., Stefaniak, A., Lipowska, K., Malinowska, K., Skrodzka, M., & Marchlewska, M. (2021). Authoritarians go with the flow: Social norms moderate the link between right-wing authoritarianism and outgroup-directed attitudes. *Political Psychology*, 43, 131-152. <https://doi.org/10.1111/pops.12744>
- Güldü, Ö. (2010). Üniversite öğrencilerinde siyasi kimlik (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı.
- Güldü, Ö. (2011). Sağ kanat yetkeçiliği ölçeği: Uyarlama çalışması. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 27-51.
- Hasta, D. (2002). Yetkeci kişilik ve siyasal düşünce karmaşıklığı ile siyasal ideoloji arasındaki ilişki (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hasta, D., & Dönmez, A. (2009). Yetkeçilik ve bilişsel karmaşıklık düzeyi ile siyasal ideoloji arasındaki ilişki. *Türk Psikoloji Dergisi*, 24(64), 19-29.
- Horney, K. (1937). The neurotic personality of our time. Norton.
- Jay, M. (2019). Yahudiler ve Frankfurt Okulu: Eleştirel kuramın antisemitizm çözümlemesi. In H. E. Bağcı (Ed.), *Frankfurt Okulu* (pp. 247-255). Doğu Batı Yayınları.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1970). Social norms and authoritarianism: A Turkish American comparison. *Journal of Personality and Social Psychology*, 16(3), 444-451.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1973). Gençlerin tutumları: Kültürler arası bir karşılaştırma. Ortadoğu Teknik Üniversitesi.
- Karaosmanoğlu, K. (2019). Komplo teorileri: Disiplinlerarası bir giriş. İletişim Yayınları.
- Lederer, G. (1983). Jugend und autoritat: Über den einstellungswandel zum autoritarismus in der bundesrepublik deutschland und den usa. Westdeutscher Verlag.
- Meloen, J. D., Van der Linden, G., & De Witte, H. (1996). A test of the approaches of Adorno et al., Lederer and Altemeyer of authoritarianism in Belgian Flanders: A research note. *Political Psychology*, 17(4), 643-656.
- Osborn, R. (1981). Marksizm ve psikanaliz (B. Akad, Çev.). Günebakan Yayınları.
- Sennett, R. (2011). Otorite (K. Durand, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Sönmez, B. (2014). Politik güven: Dindarlık, yetkeçilik, sistemi meşrulaştırma ve değerler açısından bir inceleme. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı.
- Stone, W., Lederer, G., & Christie, R. (1993). Strength and weakness: The authoritarian personality today. Springer Verlag.
- Oesterreich, D. (1974). Autoritarismus and autonomie. Klett.
- Oesterreich, D. (2005). Flight into security: A new approach and measure of the authoritarian personality. *Political Psychology*, 26(2), 275-296.
- Pettigrew, T. F. (1958). Personality and socio-cultural factors in intergroup attitudes: A cross-national comparison. *Journal of Conflict Resolution*, 2, 29-42.

- Polat, F., & Subay, Ö. Ö. (2016). Çatışma ve uzlaşma bağlamında siyasetin psikolojisi. Paradigma Akademi.
- Pratto, F., Sidanius, J., Stallworth, L. M., & Malle, B. (1994). Social dominance orientation: A personality variable predicting social and political attitudes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67, 741-763.
- Rattazzi, A. M., Bobbio, A., & Canova, L. (2007). A short version of the right-wing authoritarianism (RWA) scale. *Personality and Individual Differences*, 43, 1223-1234.
- Rokeach, M. (1956). Political and religious dogmatism: An alternative to the authoritarian personality. *Psychological Monographs: General and Applied*, 70(18), 1-43. doi: 10.1037/h0093727
- Thomsen, L., Green, E., & Sidanius, J. (2008). We will hunt them down: How social dominance orientation and right-wing authoritarianism fuel ethnic persecution of immigrants in fundamentally different ways. *Journal of Experimental Social Psychology*, 44, 1455-1464.
- Van Hiel, A., Pandelaere, M., & Duriez, B. (2004). The impact of need for closure on conservative beliefs and racism: Differential mediation by authoritarian submission and authoritarian dominance. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30(8), 824-837.
- Womick, J., Ward, S. J., Heintzelman, S. J., Woody, B., & King, L. A. (2019). The existential function of right-wing authoritarianism. *Journal of Personality*, 87(5), 1056-1073. <https://doi.org/10.1111/jopy.12457>
- Yapıcı, A. (2004). Din kimlik ve önyargı: Biz ve onlar. Karahan Kitabevi.

Evaluation of the Relation between Democracy and Political Participation Over Türkiye

Demokrasi ile Siyasal Katılım İlişkisinin Türkiye Üzerinden Değerlendirilmesi

Abdulahap AKINCI

Gizem KABASAKAL

Faculty of Political Sciences, Political Science and
Administration, Kocaeli University
Izmit, Türkiye

Geliş Tarihi/Received 31.05.2024
Kabul Tarihi/Accepted 26.08.2024
Yayın Tarihi/Publication 15.10.2024
Date

Sorumlu Yazar/Corresponding author:
Abdulahap AKINCI
E-mail: abdulvahap.akinci@kocaeli.edu.tr

Cite this article: Akinci, A. & Kabasakal, G. (2024). Evaluation of the Relation between Democracy and Political Participation Over Türkiye, *Dynamics in Social Sciences and Humanities*, 5(2), 57-63

Content of this journal is licensed under a Creative
Commons Attribution-Noncommercial 4.0
International License.

ABSTRACT

Political participation is one of the most defining features of democratic practices that date back to ancient Greece. In this way, people can both express their demands and expectations and have a say in the administration through political participation. However, political participation is not always at the desired level and may encounter some problems. Although these problems vary from country to country, they may have different reasons such as population structure, gender view, and management approaches. With the change in the understanding of democracy, the forms of political participation have also differed. In this study, the relation between democracy and political participation is examined. A literature review was conducted in the study. In the study, how the military coup in Turkey in the 1980s affected political participation and the obstacles to political participation and democracy in Turkey in the 1980s were examined. After the military coup, political participation was blocked and efforts were made to open ways for political participation with the transition to democracy. It was concluded.

Keywords: Democracy, Political Participation, Political Culture, Türkiye.

ÖZ

Tarihi Antik Yunan'a kadar giden demokrasi uygulamalarının en belirleyici özelliklerinden birisini siyasal katılım oluşturmaktadır. Vatandaşlar siyasal katılım yoluyla hem talep ve beklentilerini dile getirmekte hem de yönetimde söz sahibi olmaktadır. Ancak siyasal katılım her zaman istenilen düzeyde olmamakta ve bazı sorunlarla karşılaşabilmektedir. Bu sorunlar her ne kadar ülkeden ülkeye farklılık gösterse de nüfusun yapısı, cinsiyete bakış, yönetim anlayışları gibi birçok farklı gerekçesi olabilmektedir. Demokrasi anlayışındaki değişimle birlikte siyasal katılım şekilleri de değişime uğramıştır. Bu çalışmada demokrasi ve siyasal katılım ilişkisi irdelenmiştir. Çalışmada literatür taraması yapılmıştır. Çalışmada Türkiye'de 1980'li yıllarda yaşanan askeri darbenin siyasal katılımı nasıl etkilediği ve Türkiye'de 1980'li yıllarda yaşanan siyasal katılım ve demokrasi önündeki engeller incelenmiş olup askeri darbe sonrasında siyasal katılımın önünün kesildiği, demokrasiye geçişle birlikte siyasal katılım yollarının açılması yönünde mücadele edildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Siyasal Katılım, Siyasal Kültür, Türkiye.

Introduction

Although the concept of political participation, that is closely related to democracy, has been defined in different ways from past to present, there has never been a period in which these two concepts were not related. In direct democracy and representative democracy, political participation was given importance and individuals took part in political life. However, this political participation and its processes were not the same in every period and were affected by various factors. The special situations of the countries also influenced political participation. For example, the military coups in Turkey prevented the institutionalization of democracy and became a serious obstacle to political sharing.

Although the phenomenon of political participation dates back to the times when the ruler/governed distinction emerged, it has become indispensable in today's world where politics is more prominent (Arı, 1993, p. 4). Rulers have used different methods over the centuries to ensure their legitimacy (Aydın, 2019, p. 2121). One of these ways is political participation.

Political participation has undergone significant changes over time. While it took place in the form of direct participation of citizens in assemblies and meetings in ancient Greece, it is seen that participation is achieved through representative democracy in modern democracies. Representative democracy includes a competitive, free, and fair order within itself (Açar, 2020, p. 138). Representative democracy has some dead ends. Significant differences may arise between citizens' expectations from the political institution and the decisions taken. The resulting incompatibility may cause society's negative view of the political institution and dissatisfaction with the decisions taken (Ünalımsı, 2019, p. 332).

The understanding of democracy has changed significantly, especially in the last hundred years. People's influence on government structures was practiced through elections from the 19th century to the mid-20th century (Eriş and Akıncı, 2019, p. 36). In the late 19th century, individuals' desire to make decisions and participate in the ruling system. Increased due to the problems arising in representative democracy practices (Alabaş, 2022, p. 2). Since the second half of the 20th century, it has been thought that "democracy should be democratized" (Eriş and Akıncı, 2019, p. 36). The involvement of the public in decision-making processes is one of the most important concrete indicators of democratization. In political participation processes,

voters are affected by various psychological, and political factors, especially the socioeconomics ones. It is also affected by factors (Özdemir, 2019, p. 253, 256). Restrictions imposed by political institutions due to their reluctance to include individuals in political life affect political participation processes. In other words, it causes blocks to political participation paths.

Political participation has undergone a serious transformation over time. While in the past political participation was limited only to voting, today it is possible to participate in politics in many different ways. Especially developing communication channels make it easy for people to access political participation. Political participation, which in the past showed itself only in the form of voting, might now also be seen as participating in a municipality's survey (Eriş and Akıncı, 2019, p. 36). Municipalities, sharing their activity reports and being accountable to citizens about their activities paves the way for citizens to express their expectations and wishes more easily. In this way, citizens are encouraged to participate in politics.

The aim of this study is to examine the relation between democracy and political participation and to identify the political participation problems that Turkey faced in the 1980s. The study consists of three parts. The first part of the study focused on the concept of democracy. In the second part of the study, political participation, factors affecting political participation and problems encountered in political participation are discussed. In the last part of the study, political participation in Turkey in the 1980s is criticized.

1. Democracy

Democracy is the method that keeps people with different thoughts and lifestyles together (Akıncı, 2011, p. 24). When we look at societies, we can see that people with different thoughts, beliefs, and lifestyles have different perspectives on elections and political participation, and these differences can be reflected in political administration. At this point, it is an undeniable fact that democracy is an important factor in keeping all these people together.

There are different definitions of democracy. As Schmidt (2001, p. 13) states, the concept of democracy, which dates back to ancient Greece, emerged from the combination of the words "demos" (people) and "kratos" (sovereignty). The concept of democracy can be defined as the rule of the majority of the people. Alabaş (2022, p. 4) defines democracy as citizens exercising their ruling rights. Although

the way how sovereignty is used varies, democracy can be defined as the self-government of the people. Fuller (1996, p. 10) sees democracy as an extraordinary form of government.

Robert Dahl (2001, p. 9) thinks that for democracy can emerge in different geographies when the conditions are suitable. The idea of democracy did not disappear completely after the collapse of the Greek City-states. The re-emergence of democracy was possible with the new intellectual structure that emerged in the New Age.

Although direct democracy was implemented in ancient Greece, with the changes over time, there was a transition from direct democracy to representative democracy (Eriş and Akıncı, 2019, p. 50). In ancient Greece, the geographical features and population of the polis "city" were suitable for direct democracy (Akıncı and Koyuncu, 2023, p. 3). The rapid increase in population made the applicability of direct democracy impossible and there was a transition from direct democracy to representative democracy (Eriş and Akıncı, 2019, p. 50).

In different periods of history, philosophers did not adopt an attitude so close to democracy. Scholars such as Plato and Aristotle did not think that democracy was good. Although Aristotle has a more moderate approach to democracy than Plato, both of them were against the idea of people having equal rights (Akıncı and Koyuncu, 2023, p. 6). The negative meaning attributed to democracy has changed over time. Especially since the end of the Cold War, the concept of democracy has been given a positive meaning (Akıncı, 2015, p. 41). Today, some liberals, including F. A. Hayek, sees democracy as a means of protecting individual freedoms and internal peace (Mouffe, 2002, p. 15).

In the understanding of democracy based on the principle of equality, direct or representative democracy is a necessity for the administration to be legitimate (Akıncı, 2011, p. 24). The main determining feature here is that in democracies, people determine the rules of administration and elect the administrators (Karaçor, 2009, p. 123).

There is also a relationship between democracy and political stability and development. As stated in Akıncı (2015, p. 45); *"It can be said that there is a mutual interaction between democracy and development. When there is a stable political structure in a country, on the one hand, there will be rapid development in that country, and on the other hand, further steps will be taken in the context of democracy and human rights. Stability will ensure development, and development will ensure the establishment of democracy."*

Situations such as the danger of patronage relations are among the problems faced by democracy. The reason for this is that when democracy is mentioned, the first thing that we recognize is the election (Aydın, 2019, p. 2131-2132). Elections are one of the complementary elements of democracy (Karaçor, 2009, p. 124).

Democracy may face some problems. Situations such as patronage relations or the danger of recruitment fraud are among the problems faced by democracy. This situation is generally seen in countries that are not democratically developed. However, problems such as "reluctance towards politics" may also occur in democratically developed countries (Aydın, 2019, p. 2132).

Political parties are political organizations formed Under a certain certain program that can seize power through elections in a democratic environment or use the powers that the government has. It is important for political representation that political parties organize without obstacles and enter into a free power race (Aliiefendioğlu, 1999, p. 96). It is important for political parties to organize political campaigns so that they can influence their citizens in elections (Güven, 2017, p. 176). Political campaigns only gain meaning through political participation.

2. Political Participation

While it is possible to explain the concept of political participation in a narrow sense as voting, it is possible to define it in a broad sense as passively following political issues and participating in political issues from every point. Individuals are under the influence of some factors in political participation in a broad or narrow sense (Özdemir, 2019, p. 253-254).

Taşdelen defines the concept of political participation as "citizens being active in political life and effective in the decision-making process. It also means having knowledge at local and national levels, developing attitudes, and engaging in political behavior" (Taşdelen, 2011, p. 166 cited in Sarışahin, 2018, p. 4).

Many points, such as people making decisions, playing an active role in the decisions taken, and guiding them, fall within the scope of political participation (Eriş and Akıncı, 2019, p. 35). Karaoğlu (2009, p. 18) express the scope of political participation as follows;

"In the theory of liberal democracy, political participation includes elements such as the right to vote and to be elected,

getting authority in local governments, freedom of expression and association, and human rights, enriching these with effective rights. Besides, it is also essential to establish a pluralistic understanding of politics and grant freedom of expression to different identities."

As can be understood from this definition, political participation gives people with different identities and thoughts various rights such as being able to express their thoughts freely, protecting of human rights, and being authorized in general and local governments through political participation.

The form of participation made through legally accepted methods is ordinary participation (Ari, 1993, p. 5). The legitimacy of political authority is strengthened through ordinary political participation. Ordinary political participation includes many situations such as voting and contacting politicians (Sarışahin, 2015, p. 39). Illegal participation involves going against the system and not following the rules. (Özdemir, 2019, p. 253).

There are many ways to participate in politics. With the development of technology, while the act of voting was included in the classical understanding of democracy, a transition was made to the understanding of participatory democracy. In the classical understanding of democracy, citizens would elect the people who would govern them through regular elections. In participatory democracy, citizens take part as actors in the process of communicating their wishes and needs. (Eser and Sarışahin, 2019, p. 53). Political participation allows citizens to protect their interests by electing representatives from among themselves. In a democratic environment, managers must receive the support of the governed (Güven, 2017, p. 176).

The table 1 shows the participation rates in general elections in Turkey between 1950 and 2018. When the table is examined, it is seen that there are differences in participation rates based on the data by year. From time to time, there have been some obstacles to participation in elections, which is the most fundamental value of political participation. As can be seen, the participation rate in the elections increased significantly after the 1980 coup.

The table 2 shows voter distribution by year. The number of domestic voters is increasing every year. This is an indication that there is interest in political participation. The highest number of domestic voters was in 2023. When the numbers of voters abroad were examined by year, it was determined that there was no significant change. When domestic and

international voters are examined in total, it is determined that there is a continuous increase, but it is possible to state that the year in which the total is highest is 2023.

Table 1

Participation Rates in General Elections in Turkey (1950-2018)

Years	Participation Rates
1950	89.35
1954	88.63
1957	76.68
1961	81.41
1965	71.36
1969	64.34
1973	66.81
1977	72.41
1983	92.36
1987	93.38
1991	83.91
1995	85.2
1999	87.19
2002	79.14
2007	84.25
2011	83.16
2015	83.92
2015	85.23
2018	86.24

Source:

(<https://www.verikaynagi.com/grafik/turkiyede-genel-secimlere-katilim-oranlari/>).

Table 2

Distribution of Voter Numbers by Year (2014-2023)

Years	Domestic Voters	Overseas Voters	Total Voters
2014	52.894.115	2.798.726	55.692.841
2015 June	53.741.838	2.866.979	56.608.817
2015 November	54.049.940	2.899.979	56.949.009
2017	55.313.222	2.972.676	58.291.898
2018	56.322.632	3.044.837	59.367.469
2023	60.721.745	3.423.759	64.145.504

Source:(<https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/14Mayis2023CBSecimIstatistik.pdf> page: 3).

It is possible to understand how interested citizens are in democratic processes from their political participation (Gürses, 2015, p. 56). Many factors such as age, gender, and education affect political participation (Eser and Sarışahin, 2016, p. 38). Education increases the desire to participate in political life. Some variables such as profession, income, and education affect political participation (Sarışahin, 2015, p. 19-20). Individuals determine their political attitudes and behaviors by being influenced by the society they live in (family, school environment, legal regulations, religion, etc.). (Yolçu, 2017, p. 41).

The problem of political participation manifested itself with representative democracies. While citizens provide political participation without any intermediary in direct democracies, they have started to use intermediaries in representative democracies (Eriş and Akıncı, 2019, p. 51). Since it is impossible for the entire public to make direct decisions in political processes, non-governmental organizations have become intermediaries between the administration and the public regarding political participation (Ünalmiş, 2019, p. 341).

Decisions made by political elites determine who and how much will benefit from public facilities. Not every segment of society can benefit from social assistance at the same rate. In this process, so many factors such as the under-representation of women, inequalities, and lack of solutions to problems lead to inadequacies in the representation of women (Gökçimen, 2008, p. 54). A lot of parameters, such as low female representation in parliaments and more centralized local government regulations, negatively affect democracy and participation (Eriş and Akıncı, 2019, p. 51).

3. Political Participation In Turkey

Even after the transition to multi-party life in Turkey, the lack of institutionalization of democracy negatively affected political life. Many thoughts, such as the lack of tolerance towards the opposition and the fact that the people are not conscious enough to participate in determining the administration, have been effective in the failure of democracy to be institutionalized. However, over time, there have been important developments that allow the public to actively participate in management (Akıncı and Usta, 2015, p. 51).

Migration from villages to cities accelerated in Turkey in the 1950s. The education the people in rural regions received and the changing living conditions also affected the

mentality of the masses migrating to the city. This situation, which became more evident in young people, has caused them to be more reactive than other segments of society. Despite this, violence and terrorist incidents, especially in the 1970s, dragged the country into chaos. It was aimed to prevent this environment by seizing the government with the military coup on September 12, 1980 (Küçük, 2019, p. 21).

Many institutions such as universities and media organs were seen by the coup council as the main cause of chaos (Küçük, 2019, p. 37). Since these institutions and NGOs are seen as the cause of chaos, the obstacles imposed have narrowed political participation considerably.

According to the Constitution of 1982, associations, professional organizations, workers' and employers' unions could not pursue political aims or participate in political activities. These institutions were prohibited from working together or supporting any political parties. They could not accept aid from political parties and participate in demonstrations other than their own. Strikes and lockouts for political purposes were prohibited (Tanör, 1989, p. 18-19; Parla and Öncü, 1990, p. 11-35; Akıncı, 2013, p. 19).

After returning to multi-party life in 1983, civil society began to be widespread in Turkey. The expansion of freedom areas was decisive in the spread of NGOs. Obstacles to civil society began to be gradually removed.

After the 1980 military coup, serious changes began to appear in social life with the adoption of the Constitution of 1982 and the transition to a free-market economy in the country. In particular, the reflection of the free-market approach and liberal values in the economic and political fields caused radical changes in the context of social change and political participation.

For the first time in Turkey, political parties were guaranteed by the Constitution of 1961. In 1965, their legal status was regulated by the Political Parties Law No. 648. The activities of political parties were suspended as of September 12, 1980. In addition, political parties were dissolved before the Consultative Assembly was opened. Compared to the Constitution of 1961, the Constitution of 1982 narrowed the freedom areas of political parties more. The bans imposed by the Constitution of 1982 led individuals and non-governmental organizations to prefer to stay out of politics (Aliefendioğlu, 1999, p. 101-102, 114). Regulations made to depoliticize society caused political participation to decrease significantly.

An example of another problem encountered in political participation; Süslü (2022, p. 61) stated in his study that there was a decrease in the number of female MPs with the transition from the single-party period to multi-party life. Following the coup of September 12, 1980, with the transition to civilian politics and the reactivation of the parliament in 1983, the number of female MPs began to increase again. The reason for this situation was that many male politicians were banned from politics. With the subsequent elections and the abolishing of political bans in 1987, the number of women in parliament decreased (Süslü, 2022, p. 61). This situation is valuable in terms of the revealing effect of gender on political participation.

Conclusion

Social and legal developments have led to changes in all areas of life, and therefore people's lifestyles and the mindsets of people have also changed. These changes have enabled citizens to ask for a greater say in the political arena. Individuals are not content with just participating in elections, they have become willing to influence political decisions. Individuals want to actively influence decision-making processes through different political participation.

Compared to the past, individuals' expectations towards democracy have changed and increased even more. Democratic constitutionalism began to be questioned and it was thought that political participation means were not sufficient in terms of representative democracy. For this reason, new ways of political participation were sought.

There are many factors that affect individuals' political participation. Various factors such as socioeconomic, education, psychological, and age appear as the factors affecting political participation. However, many reasons such as gender differences, the administration not wishing for citizens' political participation and therefore not informing the public sufficiently, and electoral problems are among the problems encountered in political participation.

In Turkey, citizens carry out political participation in different ways such as elections and attending meetings.. We have moved far away from the concept of participation limited to just voting in elections. Individuals' political participation varies due to reasons such as education, age, socioeconomic status, and these differences also affect public expectations. It is possible to say that there was not enough political participation in Turkey in the 1980s, the subject of this study, due to the military coup and various

restrictions. However, constitutional changes and the removal of political obstacles over time increased political participation.

When democracy and political participation in Turkey in the 1980s are examined; It seems that the effects of the September 12 military coup were quite active for a long time. Due to the military coup, it was not possible for citizens to participate in politics until the 1983 elections. At that time, there were serious obstacles to political participation, and this made citizens stay away from politics. With the Constitution of 1982 and subsequent constitutional developments, these restrictions decreased over time and political participation gradually increased.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayına gerek yoktur.

Hasta Onamı: Çalışmada katılımcı bulunmadığı için hasta onamına gerek yoktur.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir- A.A., G.K.; Tasarım- A.A., G.K.; Denetleme- A.A., G.K.; Kaynaklar- A.A., G.K.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi- A.A., G.K.; Analiz ve/ veya Yorum- A.A., G.K.; Literatür Taraması- A.A., G.K.; Yazıyı Yazan- A.A., G.K.; Eleştirel İnceleme- A.A., G.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Informed Consent: Since there are no participants in the study, patient consent is not required.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept - A.A., G.K.; Design- A.A., G.K.; Supervision- A.A., G.K.; Resources- A.A., G.K.; Data Collection and/or Processing- A.A., G.K.; Analysis and/or Interpretation- A.A., G.K.; Literature Search- A.A., G.K.; Writing Manuscript- A.A., G.K.; Critical Review- A.A., G.K.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

References

- Açar, O. (2020). Antik Yunan Demokrasısından Liberal Demokrasiye Siyasal Katılım. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- Akıncı, A. (2011). Demokrasi ve Liberalizmin Zorunlu Birlikteliği. *Paradoks: Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 7 (1), 7-28.
- Akıncı, A. (2013). Türk İslam Sentezinde Tarih ve Kimlik, Ekin Yayınları: Bursa.

- Akıncı, A. (2015). *Demokrasi İle Siyasal İstikrar ve Kalkınma Arasındaki İlişki: Türkiye Örneği*. *Turkish Studies*, 10 (10), 41-60. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8556>
- Akıncı, A. and Usta S. (2016). Türkiye’de Çok Partili Hayata Geçişte Etkili Olan İç Faktörlerin Analizi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 17 (29), 41-52.
- Akıncı, A. ve Koyuncu E. M. (2023). Antik Çağın Tehlikeli Yönetiminden Günümüzün Vazgeçilmez Rejimine: Demokrasi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (37), 1-16. <https://doi.org/10.20875/makusobed.1151510>
- Alabaş, İ. F. (2022). Temsili Demokrasi Krizine Bir Yanıt Olarak Katılımcı Demokrasi ve Sivil Toplum Kuruluşları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- Aliiefendioğlu, Y. (1999). Siyasal Partiler ve Sivil Toplum Örgütleri. *Anayasa Yargısı Dergisi*, 95-115.
- Arı, M. (1993). Siyasal Katılım 1980 Sonrası Türk Siyasal Sürecinde ANAP ve ANAP Seçmen Profili. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Aydın, A. (2019). Olumlu ve Olumsuz Manası İle Siyasal Katılım Türlerinin İncelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 10 (17), 2119-2138. <https://doi.org/10.26466/opus.509050>
- Dahl, R. A. (2001), *Demokrasi Üstüne*, (Çev.: Betül Kadioğlu), Ankara: Phoenix Yayınevi
- Eriş, V. and Akıncı A. (2019). 21. Yüzyıl Demokrasilerinde Siyasal Katılım ve Türkiye. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 35-55.
- Eser, H. B. and Sarışahin P. (2016). Cinsiyet-Siyasal Katılım İlişkisi: SDÜ Örnek Olayı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7 (15), 38-58. <https://doi.org/10.21076/vizyoner.252105>
- Fuller, G. E. (1996). *Demokrasi Tuzağı*, Ter.: Meral Gaspıralı, 1. Baskı, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Gökçimen, S. (2008). Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi. *Yasama Dergisi*, (10), 5-59.
- Gürses, F. (2015). Yerel Demokrasi ve Siyasal Katılım: Kent Konseyleri Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Paradoks Ekonomi Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 11 (2), 49-68.
- Güven, S. (2017). Siyasal İletişim Sürecinin Dönüşümü, Siyasal Katılım ve İletişim Teknolojileri. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication -TOJDAC*, 7 (2), 175-191.
- Karaçor, S. (2009). Yeni İletişim Teknolojileri, Siyasal Katılım, Demokrasi. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 16 (2), 121-131.
- Karaoğlu, M. (2009). Siyasal Katılım ve Demokrasi Teorileri. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Küçük, A. (2019). Türkiye’de Sosyal ve Siyasal Değişim: 1980 ve Sonrası. *Econharan*, 3 (4), 20-45.
- Mouffe, C. (2002). *Demokratik Paradoks (The Democratic Paradox)*, Çev.: A. Cevdet Aşkın, Ankara: Epos Yayınları.
- Özdemir, G. (2019). Siyasal Katılmayı Etkileyen Sosyoekonomik Faktörler Üzerine Bir Araştırma-Çankırı Örneği. *Sakarya İktisat Dergisi*, 8 (3), 252-283.
- Parla, T. and Ayşe Ö. (1990) "Militarism and Corporatism in Turkish Politics", In: *Jahrbuch zur Geschichte und Gesselchaft des Vorderen und Mittleren Orients 1987-1988*, edited, by J. Blaschke, Berlin: Parabolis.
- Sarışahin, P. (2015). Cinsiyet-Siyasal Katılım İlişkisi: SDÜ Örnek Olayı. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.
- Schmidt, M. G. (2001), *Demokrasi Kuramına Giriş*, (Çev.: M. Emin Köktaş), Ankara: Vadi Yayınları.
- Süslü, D. (2022). Siyasal Katılım ve Kadın: Ak Parti Örneği. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bingöl.
- Tanör, B. (1989). "Der Verfassungswandel in der Türkei", übersetzt von Christian Rumpf, in: *Die Türkei im Umbruch*, Özak, Halil I. / Dağyeli, Yıldırım (Hrsg.), 1. Auflage, Frankfurt a. Main, 11-41.
- Taşdelen, M. (2011). *Siyaset Sosyolojisi*, Kocav Yayınları, İkinci Baskı, İstanbul, s.166.
- Ünalmiş, A. N. (2019). Temsili Demokraside Siyasal Katılım Sorununun Çözümünde Türkiye ve AB’nin STK’lara Yaklaşımı. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (1), 331-343. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.513271>
- Yolçu, N. (2017). Siyasal Katılım Düzeyi ve Siyasal Toplumsallaşma Araçlarına Yönelik Güven Ölçümü: Kocaeli İli Üzerine Ampirik Bir Çalışma. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5 (1), 40-58. <https://doi.org/10.17680/erciyesakademia.291885> <https://www.verikaynagi.com/grafik/turkiyede-genel-secimlere-katilim-oranlari/> Erişim Tarihi: 26/01/2024. https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/14Mayis2023CB_SecimIstatistik.pdf Erişim Tarihi: 16/08/2024.

National Identity and Historical Memory: Functionality of Historical Memory in the Formation and Development of National Identity

Milli Kimlik ve Tarihsel Bellek: Milli Kimliğin Oluşumu ve
Gelişiminde Tarihsel Belleğin İşlevselliği

Uğur KURTARAN

Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty
of Literature, Department of History
Karaman, Türkiye

Abstract

Historical memory, which is shaped within the scope of the value judgments of the society in which an individual lives in the historical process, is an active past that forms the personality of the individual. This historical past has many dynamics, variables, and essential formations shaped by it. National/national identity, one of them, reflects a type of identity that emerges and develops according to the historical memory of the individual. The study focused on the functions of historical memory in forming and developing national identity. In this direction, the main questions addressed by the article are what are the effects of historical memory on the formation of national identity based on the concepts of identity, national identity, nationalism, memory, collective memory, and historical memory.

Keywords: Identity, National Identity, Memory, Collective Memory, Historical Memory.

Öz

Tarihsel süreç içerisinde bir bireyin içerisinde yaşadığı toplumun değer yargıları kapsamında şekillenen tarihsel bellek, bireyin kişiliğini oluşturan aktif bir geçmiştir. Bu tarihsel geçmişin kendi içerisinde birçok dinamiği ve değişkeni olduğu gibi, ona bağlı şekillenen önemli oluşumlarda mevcuttur. Bunlardan biri olan milli/ulusal kimlik, bireyin tarihsel belleğine göre ortaya çıkan ve gelişen bir kimlik türünü yansıtmaktadır. Çalışmada milli kimliğin oluşumu ve gelişiminde tarihsel belleğin fonksiyonları üzerinde duruldu. Bu doğrultuda makalenin ele aldığı temel sorular, kimlik, milli kimlik, milliyetçilik, bellek, kolektif bellek ve tarihsel bellek kavramlarından hareketle, tarihsel belleğin milli kimliğin oluşumu üzerindeki etkilerinin neler olduğudur.

Anahtar kelimeler: Kimlik, Milli Kimlik, Bellek, Kolektif Bellek, Tarihsel Bellek

Geliş Tarihi/Received 03.06.2024
Kabul Tarihi/Accepted 11.09.2024
Yayın Tarihi/Publication Date 15.10.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Uğur KURTARAN

E-mail: ugurkurtaran@gmail.com

Cite this article: Kurtaran, U. (2024).

National Identity and Historical Memory:
Functionality of Historical Memory in the
Formation and Development of National
Identity. *Dynamics in Social Sciences and
Humanities*, 5(2), 64-71.

Content of this journal is licensed under a Creative
Commons Attribution-NonCommercial 4.0
International License.

Dynamics in Social Sciences and Humanities

Introduction

In recent years, research in the field of social sciences has produced results that prove and accept that history operates through institutions to create the social world. Based on these results, the question of the effect of historical memory makes the memory of a society on the formation and development of that society's national identity come to the fore. According to the theoretical perspective put forward from this agenda, the ethnic identity of a person and his attitude towards himself and the representatives of other ethnic communities and groups have an essential effect on the formation of historical memory. Because historical memory is a set of facts that emerge from the individual's past experiences, such as the heroes in his past, his relations with other people, and various emotional evaluations of certain events, with these aspects, historical memory is the memory of people's past. This memory has features that strengthen the bond between individuals in the historical process (Gusevskaya-Plotnikova,

2020,1029). While this aspect of historical memory unites the individual with the society in which he lives and develops, it shapes his present characteristics based on the value judgments he receives from his past. This contributes to the formation of national identity by increasing the individual's bond of belonging to the relevant society. So, how functional is historical memory in the construction of national identity? In what ways does historical memory support the formation of national identity?

The present study analyzes the putative theory between historical memory and national identity within the context of related questions. At this point, the study focuses on the functionality of historical memory in forming and developing national identity. The article's primary purpose is to examine the effect of historical memory on the construction of national identity. While many studies have been conducted on the concept of identity, national identity, collective memory, and historical memory in the current literature, the analysis of the effect of historical memory on the formation of national identity has yet to be adequately examined. This shortcoming is because although nationalism studies acknowledge the importance of collective memory, they cannot reveal the concrete impact of these studies on citizenship policies and cannot form a comparative perspective. Similarly, collective memory studies, which develop a narrow and isolated perspective on related issues, look at a single case in detail and cannot create a broader perspective on nation and identity construction from this case. On the other hand, communities in the historical process reveal a culture of remembering in different ways, with Assmann's (1992) expressions. These narrative patterns developed by various communities pave the way for the emergence of distinct national identities (Uğur Çınar, 2018, p. 142-143). From this point of view, the study aims to contribute to the deficiency in the field from a positivist perspective while examining the effect of historical memory on national identity. At this point, the concepts of identity and national identity, memory, and historical memory are discussed in detail to establish the conceptual framework of the subject. Then, around this conceptual framework, the processes affecting the formation of national identity, social and collective memory, and the effects of historical memory on national identity were analyzed.

1. Identity and National Identity Concept

Identity, which is a somewhat ambiguous and complex concept etymologically, is expressed as "self" and "identity" in European social science literature (Öztürk, 2007, p. 4). According to Güvenç (1993) identity; is a concept used for the answers given by individuals and groups to questions

such as "Who are you, from whom?" (Güvenç, 1993, p. 3). According to Bosanquet (1988) Identity cannot exist without a difference," identity constitutes the meeting point and synthesis of differences (Bosanquet, 1988, p. 359). Again, in the words of William E. Connolly, "difference identity necessitates difference in identity" (Connolly, 1995, p. 9). Identity, accepted as "a mode of expression, attitude, and behavior," reflects a consciousness that shows continuity over time. In this sense, identity can be evaluated as the sum of the effects and reactions people consciously realize in the historical process (Öztürk, 2007, p. 9-10). The concept of identity, which constitutes the most basic origin of the social system, is the counterpart of the individual's cultural and social status in their environment. With these aspects, identity constitutes the subtitle of a scope that reflects people's lifestyles, such as multidimensional beliefs, attitudes, and value judgments (Yıldız, 2007, p. 9). Identity, a human-specific concept, has two primary components, including identification and recognition and belonging. Again, identities consist of basic identities originating from family-tribal-ancestry and religion and socio-political identities created later, such as nation, social class, king, emperor subjects, and citizenship. In addition, there are different types of identity, such as objective, subjective, individual, cultural, and national/national (Yıldız-Demir, 2015, p. 2-7).

National/national identity, among the identity types, is accepted as the style of national culture that develops individually and socially. In this respect, national identity is a concept used for the features that differentiate the person and society, starting from the closest ones and distinguishing them from similar ones (Yıldız-Demir, 2015, p. 16). The idea of identity was first used in this way by the American anthropologist Margaret Mead (1901-1978). Combining psychological mutants with ethnological observations, Mead stated that research on culture and identity is about "national character." Following Mead's determination, the term identity became a general definition of national identity and entered the agenda of historians with the new process (Öztürk, 2007, p. 6-7).

The historical process has an essential effect on creating and preserving national identity, which gained importance with the emergence of nation-states. (Karakoç-Utkuluer Yıldırım, 2021, p. 33). The idea of nationalism, which was influential in forming nation-states, played an essential role in developing national identity. According to Edensor, attempts to fix national memory and identity form an integral part of the ideological rhetoric of nationalism (Edensor, 1997, p. 175). According to the British sociologist Anthony D. Smith, for nationalism to be associated with a multidimensional concept of national identity, it must

include a specific language, sensitivity, and symbolism. (Smith, 2017, p. 8). Smith's approach shows that the impact of nationalism on national identity should be approached with caution. According to Öztürk (2007) individual characteristics, traditions and customs, moral values, and social norms form individual and social identities by combining in particular times and places. (Öztürk, 2007, p. 8, 10). These determinations of the author contain arguments that reveal the importance of social dynamics in forming identity. All these results show that although the concept of identity is personal, it is shaped in societies formed by people living together, and it is a social concept on a macro scale (Yıldız, 2007, p. 10). Such an approach shows that identity is one of the cornerstones of an individual's life and constitutes his social belonging. In this sense, historical and collective memory have an essential effect on the formation of national identity. It is impossible to think that any developed and modernized society has excluded its values, abandoned its national culture and identity, or reached this point by alienating from its core values and cultures (Yıldız-Demir, 2015, p. 20).

Funkenstein (1989) in his work "Collective Memory and Historical Consciousness," states that a new kind of historical image has emerged from the collective memory in Western culture, starting from ancient times. According to the author, this new image appearing in the West can be called "historical consciousness" uniquely. This "historical consciousness" shaped in the West lies in reminding the past to create a collective identity and integrity and to understand and give meaning to the past (Funkenstein, 1989, p. 12). While these expressions of Funkenstein reveal the importance of history in the individual's life, they also shows that it can be used as a social awareness tool. Another writer, British sociologist Anthony D. Smith (1988) who emphasizes the importance of social value judgments in the formation of national identity, expresses the essential components that make up "national identity" as follows:

1. A common understanding of historical land or homeland,
2. Common myths and historical memory,
3. A common mass public culture,
4. A binding system of rights and duties for all individuals forming the society,
5. It is a shared economy (Cited from Smith, Yıldız, 2007, p. 13).

These features revealed by Smith offer the contribution of historical common values in forming national identity. Starting from all these, national identity defines the relations of the individual with the nation and the state. Similarly, national identity, which binds the "abstract" individual to a particular country and state, is a phenomenon in which not only individuals but also collective entities such as the nation and state are influential. With these aspects, national identity can create a common perception that integrates the individual and the country and a common stance that emerges accordingly (Ak, 2019, p. 205). All these shared values and historical accumulation have developed arguments that will contribute to forming and shaping national identity as a super identity above individual identities. These arguments provide data to support the central thesis put forward in the article.

2. The Concept of Historical Memory

Memory, which is briefly expressed as "remembering ability," comes from the Latin word "memoria," which means memory and remembering (Demir, 2012, p. 185). The ability to remember is one of the most critical physiological and mental characteristics given to humans individually. This ability is generally defined as retrieving and recalling the information we have received in our memory (Biletska-Şahin-Şükür, 2014, p. 95). For Edensor, remembering, which does not occur solely as a psychological function of a particular part of life, is socially constructed and institutionalized. Therefore, the recall function is never static or monolithic (Edensor, 1997, p. 175). "Perhaps the first task of the history of memory is to historicize memory," says Alon Confino (Confino, 1997, p.1403). According to Funkenstein, "the starting point and reference frame of memory is the system of signs and symbols it uses" (Funkenstein, 1989, p. 7). Very important in all these respects, memory allows us to construct our identity so that past wrongs that persist over time are seen as "ours." Communities or individuals who do not remember the past or make strict distinctions between the past and the present cannot be responsible agents. (Temin-Dahl, 2017, p. 905). In this respect, memory, which resembles a living organism, contributes to individuals' making sense of the present with their value judgments from their past and accordingly shaping their future (Cited from Halbwachs, Erdoğan, 2022, p. 11). In the words of Temin and Dahl, "collective memory, the social counterpart of individual memory, is constructed through a series of narratives and commemoration practices that give meaning to the past, rather than a depiction of the past." (Temin-Dahl, 2017, p. 905). Hampton and Peifder agree that "collective memory

provides the key to understanding the interaction between past and present, between history and politics" (Hamptan-Peifder, 2007, p. 373).

Such a perspective reveals the contribution of historical memory, a component of the past, in forming today's value judgments. At this point, historical memory is a set of arguments that consists of a reflection on past experiences and carries the individual from the present to the past. Maurice Halbwachs states that having a collective memory is the awareness of the uniqueness of individuals who make up a group or human communities, depending on their past experiences (Cited from Halbwachs, Erdoğan, 2022, p. 11). Similarly, Halbwachs (1992) who states that it will only be possible for people to remember consistently outside the context determined by the groups they belong to, emphasizes the effect of social formations on memory. Based on Sigmund Freud's approach to forgetting rather than remembering, Halbwachs opposes that all past experiences are stored in an individual's subconscious. The French philosopher clarifies the distinction between collective memory and history, based on the thesis that memory can never be the place where all the experiences of the past are stored. The social memory theory put forward by the author here is at the same point as Emile Durkheim's approach (Cited from Halbwachs, Olick, 2014, p. 178-180). British anthropologist Paul Connerton, on the other hand, states that memory is not just the re-enactment of past events. According to Connerton (1999) memory is a process that is determined and shaped according to the dynamics of the present time rather than the (Cited from Connerton, Demir, 2012, p. 186). Indeed, in De Souto's words, "the present and the future are often constructed from the memory of the past and the sense of identity it provides. Since memory helps construct them, there can be no present or future without the past" (De Souto, 2013: 281). These expressions of the author show that identity is shaped not only by the memory of the past but also by the value judgments of the present.

The traditional understanding of the relationship between history and memory, a relatively simple view, is that the historian's function is to be the guardian of the memory of public events. From this point of view, history is written for the benefit of the actors, to make them famous, and to learn from their example to benefit future generations. Alongside Cicero's statement that history is "the life of memory," various historians such as Herodotus, Froissart, and Lord Clarendon have all claimed that they wrote to keep the memory of great deeds and significant events alive (Burke, 1997, p. 43). In this respect, history, although having a subjective point of view, is an essential laboratory of the past.

Keith Jenkins (2011) states that "history is not the same as the past, history is always for someone, history always has a purpose, history is never innocent but always ideological." From this point of view, for Jenkins, the past is "a construction site, not a foreign land waiting to be discovered" (Jenkins, 2011, p. 12-13). According to Eriksen (1997) who was inspired by Greek mythology, "memory is the mother of history," "memory is the origin of history," and history is "the product of memory" (Eriksen, 1997, p. 129-130). According to this point of view, one of the fundamental dynamics that constitutes the memory and ability to remember the individual is the experiences he has lived in the historical process. An individual's memory is determined by society outside of himself. Collective memory, created in line with this view of Emile Durkheim, one of the pioneers of positivist theory, refers to the shaping of individuals' memories by society (Biletska-Şahin-Şükür, 2014, p. 96-98). According to Jeffrey K. Olick (2014) who developed a different perspective on the relationship between history and collective memory, "While history is a past where we no longer have an organic relationship and no longer has an important place in our lives, collective memory is an active past that shapes our identity" (Olick, 2014, p. 180). According to Ross Poole (2008) individual and collective memory is both cognitive and normative. In other words, memory transmits information from the past to the present and transfers responsibilities to us (Poole, 2008, p. 149). In another study focusing on the role of memory in conveying obligations and commitments from the past, Poole states that the primary function of memory is to get information from the past (Poole, 2008, p. 263-266). The historical memory that emerges from this is the basis and mental core of public consciousness, which provides the ability to define an individual and society. In this respect, historical memory is the most critical catalyst for social consolidation. Famous French sociologist Maurice Halbwachs, who founded the historical theory of collective memory, defines collective memory as a representation of the past shared and constructed by members of a social group (Cited from Halbwachs, Funkenstein, 1989, p. 9). In this sense, the strength of Halbwachs' ideas of collective memory comes from seeing them instead as a "socially constructed concept." According to this theory, identity has turned into a collective identity by creating, comparing, sharing, negotiating, and building from past events, not out of nothing (Patrick, 2012, p. 6). The collective identity acquired through adopting society-specific features such as norms, values, and social control of a culture defines a kind of social identity (Özdil, 2017, p. 391). This identity feature shows that it is formed and shaped by the historical process. In addition, history wants to control the past and memory to establish the ties of today's societies with the past and to

ensure their development in this way. For this purpose, history, which builds memory spaces to accommodate the past and memory, establishes a connection with the past through these spaces (Kararlan, 2019, p. 5). Contrary to these approaches, which see history and memory as intertwined elements, according to Pierre Nora (1989) a French scientist who sees history and memory as different things:

Far from being synonymous, memory and history now appear in fundamental opposition. Memory refers to the lives carried by the living societies founded in its name. On the other hand, history is always the reconstruction of the problematic and incomplete of what is no more. Memory, a constantly current phenomenon, connects the individual to the present, while history represents the past. History requires analysis and criticism as it is an intellectual and worldly production. Memory is blind to everyone except the group it attaches to (Nora, 1989, p. 8-9). According to Tamm (2013) who holds a similar view, "history" and "memory" can hardly be considered in the same category. Regarding cultural memory, history is an artistic form, just like religion. Accordingly, history writing should be regarded as one of the many tools of cultural memory (Tamm, 2013, p. 464). Hayden White (1978) who deals with the subject differently from the point of view of Nora and Tamm, states that the distinction between history and collective memory is not that strict. Making determinations regarding academic historiography, White says that historians give meaning to past events by evaluating them in a plot (Cited from White, Uğur Çınar, 2018, p. 139). These determinations of the author characterize the contribution of history to collective memory. According to Ertaş (2021) history, and memory are the most critical factors in transmitting social perception, value judgments, and symbols and symbols, as in forming a collective identity (Ertaş, 2021, p. 174-175). All these approaches are essential because they reflect different perspectives on the relationship between history and memory.

3. Formation and Development of National Identity: Functionality of Historical Memory

The conceptual framework expressed so far shows that national identity is a social dynamic shaped by the influence of historical memory. With these aspects, national identity gains value by being shaped by individual and social memory. The words of Aime Cesaire, "A people without a memory is a people without a future," and the statements of psychologists that "a person without a memory is simply not a person," show that social identity is primarily linked to a shared past (Bouchat-Rime, 2018, p. 2). According to this

point of view, "Historical memory" and "identity" are inseparable concepts with close relations and interdependencies between them. Because preserving memory constitutes one of the most basic conditions for the self-determination of individuals and the strengthening of social groups (Gusevskaya-Plotnikova, 2020, p. 1028). Such an approach contains arguments that will contribute to the formation of social value judgments and the formation of national identity. The construction of national identity, a complex process that requires an ideological infrastructure, is mainly based on creating a helpful past (Uğur Çınar, 2018, p. 145). Individuals with a historical consciousness have a shared history, value judgments, and national identity through their society. For all these reasons, historical memory has an important place and function in forming a national identity based on essential components such as shared history, language, religion, geography, and culture (Hayta-Yakar, 2021, p. 135-137).

Akıncı (2014) states that some old feelings and ethnic origins effectively form national identities. From the author's point of view, factors that make up the familiar past, such as language, history, religion, and myths, have an essential effect on the formation of nations. (Akıncı, 2014, p. 147-148). Historical memory is a significant factor in forming this identity. As a matter of fact, regarding this reality, German scientist Jan Assmann (2011) defines "identity" as "political imagination" conditioned by "cultural memory" (Quoted from Assmann by Gusevskaya-Plotnikova, 2020, p. 1028). At this point, it is possible to say that identity will emerge thanks to a certain unity established between the past, state, and future. The disconnection of these three-time dimensions from each other will affect the society's identity by preventing the formation of order, continuity, and unity in the community's memory. According to Öztürk (2007) who says that history is the essential condition of socialization and gaining identity, "history is the supporter of memory in the creation of identity" (Öztürk, 2007, p. 16). While these expressions of the author reveal the importance of history in forming identity, they also touch on its contribution to creating social norms.

For Gusevskaya and Plotnikova (2020) the roots of ethnic and national identity lie in historical memory. Therefore, manipulating historical memory for political purposes can also cause changes in group identity. Thus, national/national identity emerges as a necessity when choosing the historical path of the nation's development. Such a formation, on the other hand, provides the formation of national identity by acting as a reflection of the past and also in interaction with the future (Gusevskaya-Plotnikova, 2020, p. 1028). According to Pandit (2013) states must develop rituals to

form a national identity and historical memory. These statements of the author provide arguments that support our current thesis. Traditions that express symbolic meanings aim to convey certain concepts and events to societies directly and concretely. In this sense, history books and museums are vital in constructing and disseminating national identity. According to Pandit, states must develop rituals to form a national identity and historical memory. (Pandit, 2013, p. 54). These statements of the author provide arguments that support our current thesis. Traditions that express symbolic meanings aim to convey certain concepts and events to societies directly and concretely. In this sense, history books and museums are vital in constructing and disseminating national identity. However to "identify" history, its relation to memory must be carefully preserved. In this context, commemorations play an essential role. Through such ceremonies or rituals, the knowledge of the past is transmitted to new generations as history and as lived reality, experience, and memory. Modern societies regularly perform such ceremonies, often initiated by the state or organized by some public institution. More is needed for history to be an academy to be necessary to a society, to give a sense of national identity, roots, and belonging. If history is erased from memory, it cools, dies, and is of no interest to anyone but a small circle of scholars. At this point, history must be constantly transformed into memory to develop the relationship between history and memory. Therefore, with the magical effect of rituals, history is continuously transformed into the experience of new, remembered subjects (Eriksen, 1997, p. 134, 137). Dominick LaCapra (2016) who has developed a different perspective on the subject, states that trauma and traumatic events undeniably affect the development of historical memory and related identity (LaCapra, 2016, p. 376). Based on all these, historical memory has essential contributions to constructing national identity. Indeed, history gives identity and roots and creates a sense of continuity and belonging. History tells us who we are. The "lack of history" reveals simple ignorance and the threatening possibilities of being both rootless and irresponsible. In this sense, history has a vital role in the production of national histories, the construction of federal states, and the development of national identities. History develops roots and identities not only because it is an academic discipline but also because it borrows some features from memory. This can be achieved through historical archives, museums, and historical monuments. In this sense, history is defined rhetorically as "the memory of societies" (Eriksen, 1997, p. 130-131). These statements of Eriksen prove that history and the historical memory that emerges depending on it are essential tools in shaping society's identity. Memory is not just a wrong date; It is history told from a particular point of

view and with a specific focus. Just as an individual's memory is a story of the past from that individual's point of view, the memory of a nation is a story of the past from its point of view. But in both cases, the narrative genre of memory is autobiography. Many of the great historians of the 19th century (e.g., Michelet, Ranke, Macaulay, Bancroft) were creating memories for nations struggling to take their place on the world-historical scene. Since national memory becomes an entity in the individual's life, each country prioritizes its history in its own school and education system. Just as the map on the classroom wall introduces students to what their government is and isn't, the stories told introduce them to their past and what's not. These stories are confirmed in the monuments on the street, in the museums they visit, and in the national holidays they celebrate. These artifacts and rituals refer to the nation's past as part of their meaning. At this point, historical memory is accepted as an essential element of national culture. Therefore, new nation members begin to think of themselves in terms of these stories and thus become part of the national community. The memory of being a nation member carries specific responsibilities and commitments, but it also opens the door to a more prosperous emotional world than a solitary individual can have. National memories are no more than individual memories, just records of past events. They are also "memories of the will" in Nietzsche's sense. Their role is to record glorious events from the past as a source of pride and inspiration. However they also record commitments that the current generation has to fulfill and even disasters to which it is a responsibility to respond. This is integral to building the nation as a "memory community," as W. James Booth put it. Just as our memory gives an idea of our existence in time, our national memory gives us a sense of belonging to a community that has existed over time. Just as our memory tells us what we owe to our past, our national memory tells us what we owe to our national history (Poole, 2008, p. 275-276).

History books, museums, antiques, monuments preservation, etc., can all be seen as contexts in which collective memory is created and validated. Through such institutions, it becomes clear what the society chooses as its collective memory and how this memory is constructed. However, to work not only as a cold and dead science but as memory, as history that gives identity, the chosen one must, to some extent, agree with the already existing collective memory (Eriksen, 1997, p. 132). According to the German philosopher F. Nietzsche (1997) individuation and gaining identity is not just a biological process; individuation is a situation created by the relations between individuals who develop a standard communication network with certain groups and share these communication elements

(Nietzsche, 1997, p. 62). In this sense, while personal memory contributes to socialization, it is also built with essential sharing. A classical society emerges and develops due to the gathering of its members under an identity. "It is the registration of the identity of a past society." In this sense, the society, which takes its homogeneity and consistency from its past, gains continuity with a shared identity between unchanging elements such as time and space. However an organization can only have continuity in time and space with identity. Time creates the past-now-future coordinates.

On the other hand, the identity that a person gains over time and space actually expresses a formation that emerged in a historical process. In other words, individuals are beings created by history (Öztürk, 2007, p. 9-12). In addition to this undeniable influence of history in the formation of national identity, "who does not have a positivist view of scientific history as a "reservoir" of historical memory" (Gusevskaya-Plotnikova, 2020, p. 1026). Nietzsche (1997) brought up the view that it is impossible to live without the possibility of forgetting and that forgetting is necessary for all kinds of actions (Nietzsche, 1997, p. 62). This approach of Nietzsche can be supported by Renan's (1994) statement that "For nations, the main thing is that the individuals included in it have many things in common, as well as that they have forgotten many things in common" (citing from Renan, Uğur Çınar, 2018, p. 143).

Conclusion

As stated in the article, the formation of historical memory, which is accepted as the memory of the past, and this memory has an undeniable effect on the shaping of national identity shaped accordingly. Since society's value judgments affect collective memory, historical memory is very effective on national identity. Knowing their past experiences increases the current responsibilities of individuals and creates national identity awareness. This process is related to the determination of the individual's memory by society, and the collective memory that emerges from this reflects an active past that shapes individual and national identities. Such a result shows that in today's organizations, identity appears according to the historical memory of that society. While this situation ensures that historical events are transformed into memory, not lost and transferred to today's organizations, this interaction makes individuals a part of the nation by increasing the historical responsibility and consciousness of being a nation.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

References

- Ak, M. A. (2019). Uluslararası İlişkilerde Kimlik Analizi ve Rol Teorisi, *B. U. Ü. İİBF. Dergisi*, 38(1),199-239.
- Akıncı, A. (2014). Milliyetçilik Kuramları, *C. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(1), 131-149.
- Biletska, Y., Şahin, C. & Şükür, İ. (2014). Kolektif Hafıza ve Milli Kimlik Bağlamında Türkiye’de Resmi Tarih Yazıcılığı, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 94-116.
- Bosanquet, B. (1888). The Philosophical Importance of a true Theory of Identity, *Mind*, 13 (51), 356-369.
- Bouchat, P. & Rime, B. (2018). National Identity and Collective Memory: A Social Psychological Perspective, *Bridging Disciplinary Perspectives of Country Image, Reputation, Brand, and Identity*, Routledge, 1-16.
- Burke, P. (1997). History as Social Memory, in Peter Burke, *Varieties of Cultural History Cambridge, Polity*, 43-59.
- Confino, A. (1997). Collective Memory and Cultural History: Problems of Method, *The American Historical Review*, 102(5), 1386-1403.
- Connolly, W. E. (1995). *Kimlik ve Farklılık*, Translatör. Fermâ Lekesizalın, İstanbul: Ayrıntı Publications.
- De Souto A. N. (2013). Memory and Identity in the History of Frelimo: Some Research Themes, *Kronos*, 39, 280-297.
- Demir, S. (2012). Kültürel Bellek, Gelenek Ve Halk Bilimi Müzeleri, *Milli Folklor*, 24 (95), 184-193.
- Edensor, T. (1997). National Identity and the Politics of Memory: Remembering Bruce and Wallace in Symbolic Space, *Environment and Planning*, Vol. 29, p. 175-194.
- Erdoğan, T. (2023). Kolektif Hafızanın Yeniden İnşasında Tarihi Yapıların Önemi: Mehmeçik Kutlu Zafer Dizisi Örneği, *Communicate*, 25, p. 9-14.

- Eriksen, A. (1997). Memory, History, and National Identity, *Ethnologia Europaea*, 27, 129-138.
- Ertaş, M. Y. (2021). "Savaş, Bellek ve Kimlik Psikopolitik Açıdan Kosova 1389", Dr. Nevzat Gündoğ'a Vefa Tarih, Kültür ve Sanat Yazıları, Ed. Yusuf Kılıç-Ercan Haytoğlu, Konya: Çizgi Bookstore.
- Funkenstein, A. (1989). Collective Memory and Historical Consciousness, *History and Memory*, 1 (1), 5-26.
- Gusevskaya, N. & Plotnikova, E. (2020). Historical Memory and National Identity, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research, volume 505 6th International Conference on Social Science and Higher Education (ICSSHE 2020)*, 1026-1030.
- Güvenç, B. (1993). *Türk Kimliği*, Ankara: Kültür Bakanlığı Publications.
- Hampton, M. N. & Peifer, D. C. (2007). Reordering German Identity: Memory Sites and Foreign Policy, *German Studies Review*, 30 (2), p. 371-390.
- Hayta, N. & Yakar, S. (2021). Tarih Bilinci, Milli Kimlik ve Tarih Öğretimi, *Prof. Dr. Mustafa Öztürk Onuruna Tarih Yazıları II*, (ed. Ayşe Gül Hüseyinklioğlu and other), 131-144.
- Jenkins, K. (2011). *Tarihi Yeniden Düşünürken*, Translator. Ayhan Şahin, Ankara: Birleşik Publisher.
- Karaarslan, F. (2019). Tarih ve Hafızanın Dönüm Noktası Tarihi Dönemselleştirme Sorunu Lee Goff'un Dönemselleştirme Görüşü, *İnsan&Toplum*, 1-28.
- Karakoç, E. & Yıldırım, H. U. (2021). Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne Milli Kimlik İnşasında Kültür Varlıklarının Etkisi, *Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, 16 (31), 31-51.
- LaCapra, D. (2016). "Trauma, History, Memory, Identity: What Remains?", *History and Theory*, 55 (3), 375-400.
- Nietzsche, F. (1997). *On the Uses and Disadvantages of History for Life*, in: *Untimely Meditations*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Nora, P. (1989). Between Memory and History: Les Lieux de Mémoire, *Representations* 26, Special Issue: Memory and Counter-Memory, University of California Press, 7-24.
- Olick, J. K. (2014). Kolektif Bellek: İki Farklı Kültür, *Moment Dergi, Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Çalışmalar Dergisi*, 1(2), 175-211.
- Özgül, M. (2017). Kolektif ve Bireysel Kimlikler Bağlamında Sosyal Bütünleşme, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(28), 383-400.
- Öztürk, Yücel (2007). Tarih ve Kimlik, *Akademik İncelemeler*, 2 (1), 1-25.
- Patrick, J. C. (2012). History, Memory&Conflict: the Collective Memory of Maurice Halbwachs, *History, Memory & Conflict Presentation*, 1-14.
- Poole, R. (2008). Memory, History and the Claims of the Past, *Memory Studies*, 1, 149-166.
- Poole, R. (2008). Memory, Responsibility, and Identity, *Social Research*, 75 (1), 263-286.
- Smith, A. D. (2017). *Milli Kimlik*, İstanbul: İletişim Publications.
- Tamm, M. (2013). Beyond History and Memory: New Perspectives in Memory Studies, *History Compass*, 11 (6), 458-473.
- Temin, D. M. & Dahl, A. (2017). Narrating Historical Injustice: Political Responsibility and the Politics of Memory, *Political Research Quarterly*. 70 (4), 905-917.
- Uğur Çınar, M. (2018). Kolektif Anlatı ve Vatandaşlık Kimliğinin İnşasına Dair Sorular, Cevaplar ve Yeni Sorular, *Gatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 26, 135-156.
- Yıldız, R. & Demir, S. (2015). Milli Kimliğin Oluşumunda Zihniyet, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8, 1-25.
- Yıldız, S. (2007). Kimlik Ve Ulusal Kimlik Kavramlarının Toplumsal Niteliği, *Milli Folklor*, 19 (74), 9-16.